

Kyberšikana na sociálních sítích

Cyberbullying on Social Networks.

Bc. Ondřej Švarc

Diplomová práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Ondřej Švarc**
Osobní číslo: **A13467**
Studijní program: **N3902 Inženýrská informatika**
Studijní obor: **Učitelství informatiky pro střední školy**
Forma studia: **prezenční**

Téma práce: **Kyberšikana na sociálních sítích**
Téma anglicky: **Cyberbullying on Social Networks**

Zásady pro vypracování:

1. Proveďte rešerši informačních zdrojů na téma kyberšikany na sociálních sítích.
2. Definujte klíčové oblasti, které jsou výchozí pro vznik kyberšikany.
3. Analyzujte jednotlivé problémy sociálních sítí spojených s kyberšikanou (využijte různé druhy šetření).
4. Stanovte doporučení pro konkrétní typové situace a tyto realizujte formou metodického dokumentu.
5. Proveďte kritickou diskusi nad projektem a práci vyhodnoťte.

Rozsah diplomové práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

1. ČERNÁ, Alena a kol. *Kyberšikana: průvodce novým fenoménem*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013. 150 s. Psyché. ISBN 978-80-210-6374-7.
2. ROGERS, Vanessa. *Kyberšikana: pracovní materiály pro učitele a žáky i studenty*. Vyd. 1. Editor Alena Černá. Překlad Ondřej Vágner. Praha: Portál, 2011, 97 s. Psyché (Grada). ISBN 978-807-3679-842.
3. VAŠUTOVÁ, Maria a kol. *Proměny šikany ve světě nových médií*. Vyd. 1. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2010. 225 s. ISBN 978-80-7368-858-5.
4. HOLLÁ, Katarína. *Kyberšikana*. 1. vyd. Bratislava: IRIS, 2013, 111 s., [11] s. příl. ISBN 978-80-8153-011-1.
5. ECKERTOVÁ, Lenka a Daniel DOČEKAL. *Bezpečnost dětí na internetu: rádce zodpovědného rodiče*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2013, 224 s. ISBN 978-80-251-3804-5.
6. BURDOVÁ, Eva, TRAXLER, Jan. *Bezpečně na internetu*. Vyd. 1. Praha: Středočeský kraj, 2014. 43 s. ISBN 978-80-904864-9-2.
7. SZOTKOWSKI, René. KOPECKÝ, Kamil. *Nebezpečí internetové komunikace IV: průvodce novým fenoménem*. 1. vyd. Editor Alena Černá. Překlad Ondřej Vágner. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 150 s. Psyché (Grada). ISBN 978-802-4439-112.

Vedoucí diplomové práce:

doc. Mgr. Roman Jašek, Ph.D.

Ústav informatiky a umělé inteligence

Datum zadání diplomové práce:

6. února 2015

Termín odevzdání diplomové práce:

15. května 2015

Ve Zlíně dne 6. února 2015

doc. Mgr. Milan Adámek, Ph.D.
děkan

doc. Mgr. Roman Jašek, Ph.D.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tato práce řeší problematiku kyberšikany na sociálních sítích. Cílem této práce je vytvořit přehlednou formou náhled do této problematiky. Práce se zaměřuje na zabezpečení účtů dvou nejznámějších sociálních sítích a rozdíly mezi tradiční šikanou a kyberšikanou. V rámci praktické části byla vytvořena internetová stránka, která má lidem jednoduchou formou osvětlit problematiku kyberšikany a bezpečnosti na sociálních sítích. V rámci internetové stránky bylo využito i na internetu volně dostupných audiovizuálních naučných materiálů.

Klíčová slova: kyberšikana, sociální sítě, agresor, oběť, internet

ABSTRACT

This thesis solves the issue of cyberbullying on social networks. Objective of this thesis is to create a transparent form of insight into this issue. The work focuses on the security of accounts within two best-known social networks and differences between traditional bullying and cyberbullying. In the practical part was created a website that has a task to illuminate people with the issues of cyberbullying and safety on social networks by a simple way. Within the website was also used freely available audiovisual educational materials on the Internet.

Keywords: cyberbullying, social networks, aggressor, victim, internet

Chtěl bych poděkovat vedoucímu mé práce doc. Mgr. Roman Jašek, Ph. D. za projevenou podporu a důvěru ve mě vloženou. Dále bych chtěl poděkovat své rodině za morální a duchovní podporu.

Každý příběh jednou končí, ale v životě je každý konec novým začátkem!

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk diplomové/bakalářské práce bude uložen v příruční knihovně Fakulty aplikované informatiky Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a jeden výtisk bude uložen u vedoucího práce;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen připouští-li tak licenční smlouva uzavřená mezi mnou a Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně s tím, že vyrovnání případného přiměřeného příspěvku na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše) bude rovněž předmětem této licenční smlouvy;
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem diplomové/bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na diplomové/bakalářské práci pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.
- že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně15.5.2015.....

podpis diplomanta

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 ŠIKANÁ	12
1.1 PRÁVNÍ DEFINICE	12
1.1.1 Metodický pokyn ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy	12
1.2 VÝCHODISKA PRO POMOC PŘI ŠIKANOVÁNÍ.....	13
1.3 TROJROZMĚRNÝ MODEL ŠIKANOVÁNÍ	13
1.3.1 Šikanování jako nemocné chování.....	13
1.3.2 Šikanování jako závislost.....	14
1.3.3 Šikanování jako porucha ve skupině.....	14
1.4 PĚT VÝVOJOVÝCH STÁDIÍ ŠIKANY	14
1.4.1 První stádium: zrod Ostrakismu.....	15
1.4.2 Druhé stádium: fyzická agrese a přitvrzování manipulace	15
1.4.3 Třetí stádium: klíčový moment - vytvoření jádra	15
1.4.4 Čtvrté stádium: většina přijímá normy agresorů.....	16
1.4.5 Páté stádium: dokonalá šikana – nastavení totalitního řádu.....	16
1.5 ZAKRÝVAJÍCÍ A PROTIÚZDRAVNÝ SYSTÉM	16
1.5.1 Základní varianta zakrývání šikany – komplot velké šestky	16
1.5.1.1 Nesnadnost získání podrobnějších a často i objektivních informací od oběti	17
1.5.1.2 Častá lež ze strany agresorů, falešní svědkové a nucení oběti ke lži, či odvolání výpovědi.....	17
1.5.1.3 Strach ostatních z výpovědi, chápou jí jako „bonzování“	17
1.5.1.4 Ochrana agresorů jejich rodiči za každou cenu	17
1.5.1.5 Obava rodičů oběti ze spolupráce při vyšetřování.....	18
1.5.1.6 V některých typech pokročilých šikan brání vůdce agresorů sami pedagogové a tím nevědomě brání při vyšetřování	18
1.5.2 Rozšířená varianta zakrývání šikany – spiknutí ochránců spravedlnosti.....	18
1.6 TYPY STRATEGIÍ	19
1.6.1 Schéma strategie vyšetřování	19
1.6.2 Volba taktiky	19
2 KYBERŠIKANÁ	21
2.1 TYPOLOGIE KYBERŠIKANY	21
2.1.1 Vytáčení – online útoky (angl. flaming)	21
2.1.2 Obtěžování (angl. online harassment).....	21
2.1.3 Očerňování (angl. denigration)	21
2.1.4 Napodobování osoby (angl. impersonating)	22
2.1.5 Odhalování tajemství (angl. outing).....	22
2.1.6 Podvádění a manipulace (angl. trickery).....	22
2.1.7 Vyloučení z online skupiny (angl. exclusion).....	22
2.1.8 Pronásledování (angl. stalking).....	22
2.1.9 Pořizování a zveřejňování ponižujícího materiálu (angl. happy slapping).....	22
2.1.10 Rozesílání zpráv se sexuální tematikou (angl. sexting)	23

2.2	ROZDĚLENÍ PODLE ZÁVAŽNOSTI.....	23
2.2.1	Méně závažné.....	23
2.2.2	Středně závažné.....	23
2.2.3	Velmi vážné	23
2.3	KYBERŠIKANA A KYBERPROSTOR.....	23
2.3.1	Omezená percepce (angl. reduced perception)	24
2.3.2	Psaný text (angl. texting).....	24
2.3.3	Flexibilita identity (angl. identity flexibility).....	24
2.3.4	Změněná percepce (angl. altered perception)	24
2.3.5	Rovnost statutu (angl. equalized status).....	24
2.3.6	Transcendentní prostor (angl. transcendent space)	24
2.3.7	Časová flexibilita (angl. temporal space).....	25
2.3.8	Sociální rozmanitost (angl. social multiplicity)	25
2.3.9	Možnost záznamu.....	25
2.3.10	Narušení přenosu.....	25
2.3.11	Ztráta zábran.....	25
2.4	ÚČASTNÍCI KYBERŠIKANY	26
2.4.1	Kyberagresor / kybertyran (angl. cyberagressor / cyberoffender)	26
2.4.1.1	Charakteristika kyberagresora z hlediska povahy útoků	26
2.4.1.2	Motivy vedoucí ke kyberšikaně.....	27
2.4.2	Kombinovaný agresor	27
2.4.3	Agresivní kyberoběť (angl. cybervictim).....	27
2.4.4	Pasivní kyberoběť	27
2.4.5	Falešná kyberoběť	27
2.4.6	Přihlízející a příznivci (angl. bystanders and supporters)	27
2.5	PSYCHICKÉ A EMOCIONÁLNÍ DŮSLEDKY KYBERŠIKANY	28
2.6	SOCIÁLNÍ DŮSLEDKY KYBERŠIKANY	28
2.7	DŮSLEDKY KYBERŠIKANY V EDUKAČNÍM PROSTŘEDÍ	29
2.8	PREVENCE KYBERŠIKANY.....	29
3	KYBERGROOMING	31
3.1	PREVENCE KYBERGROOMINGU	31
4	SOCIÁLNÍ SÍŤ	32
4.1	TUZEMSKÉ SOCIÁLNÍ SÍŤ	33
4.1.1	Lidé	34
4.1.2	Spolužáci	34
4.1.3	Líbím se ti	34
4.1.4	Zpovědnice	34
4.2	GOOGLE PLUS.....	35
4.3	TWITTER	35
4.4	ASK.FM	36
4.5	MYSFACE	36
4.6	LINKEDIN	36
4.7	FACEBOOK	36
II	PRAKTICKÁ ČÁST	38
5	SOCIÁLNÍ SÍŤ NASTAVENÍ SOUKROMÍ.....	39

5.1	FACEBOOK	40
5.2	GOOGLE PLUS	47
6	NÁVRH VYLEPŠENÍ SOCIÁLNÍHO SYSTÉMU	50
7	ŠIKANA NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH	51
7.1	ROZTAHOVAČKY	51
7.2	PES JE JÍDLO, NE KAMARÁD	51
8	WEBOVÁ PLATFORMA	52
	ZÁVĚR	54
	ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	56
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	58
	SEZNAM OBRÁZKŮ	59
	SEZNAM TABULEK	60

ÚVOD

Sociální sítě se v dnešní době staly běžnou součástí našeho života. Stejně tak jako žijeme své reálné životy, tak prožíváme značnou část našeho života v kyberprostoru. Problém ovšem spočívá v prožívání našich reálných emocí skrze virtuální prostor, což způsobil obrovský rozmach komunikačních technologií.

Sociální sítě nám umožnili sdílet své životy, emoce a nálady mimo reálný prostor. Někdy si, ani neuvědomujeme, kolik toho na sebe prozrazujeme. Vystavujeme se obrovskému riziku neporozumění. Při debatě na chatu přicházíme o všechny výhody běžné komunikace. Nevidíme jak se druhý tváří, jestli se přitom směje nebo bere vše příliš vážně. Dokonce se může i stát, že někdo skrze internet může ubližovat druhému, aniž by si toho byl vědom.

Ne vždy se však setkáváme jen se společensky přijatelným způsobem chování. Někdy se ve skupině, či u jednotlivce projevují známky primitivní radosti z utrpení druhých. Je to primitivní jev, který se vyskytuje i v přírodě konkrétně pak u pavíana. Tyto násilná zvířata studoval neurolog a primatolog Robert Sapolsky. Při svém výzkumu zjistil, že tyto zvířata mají pevnou a neoblomnou hierarchii, kdy alfa samec popadne jiného samce za chlupy na hlavě a vláčí jej po zemi, nebo mu potápí hlavu pod vodu. Samec, který byl obětí tohoto krutého činu, si svou zlost vybije na jiném slabším samci, ten se vybije na samicích a samice na mládětech. Skutečný zlom však nastal v momentě, kdy dominantní samci zhynuly následky tuberkulózy a počet samic se dvojnásobil. Skupina započala vykazovat mírumilovné chování. Dokonce i v momentě, kdy se ke skupině přidal cizí samec, po chvíli se přizpůsobil. A z toho vyplývá, že šikana stejně, tak jako tuberkulóza je nemoc a jako taková lze i vyléčit.

Šikana jako taková se vyskytuje ve svých mírnějších napříč celým spektrem lidské společnosti např. vztah nadřízený podřízený. Vlivem přílivu komunikačních technologií dostala svou novou podobu a neomezenost časovou, ani prostorovou. Útočník má dnešní době možnost prakticky, kdykoliv zaútočit, aniž by musel být fyzicky v kontaktu s obětí.

Má práce spočívá ve vytvoření jednoduché stránky určené pro prevenci kyberšikany, neboť informovanost je základem úspěchu. Dále v pochopení rozdílů mezi tradiční šikanou a kyberšikanou. A také v zabezpečení citlivých údajů naší osobě na sociálních sítích.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ŠIKANA

Jedná se o velice nebezpečný patologický jev, při kterém dochází k omezování osobní svobody a svobody rozhodování, přičemž bývá ponižována lidská důstojnost, čest a mnohdy se tato křivda vůči obětem projeví ubližováním na zdraví, či majetku. [9, 8]

1.1 Právní definice

Bohužel právní definici šikany v našem právním řádu nenajdeme, neboť se jedná o velice složitý sofistikovaný problém, který nelze pojmut právně jako jeden celek, jelikož svými znaky a důsledky zasahuje do příliš širokého spektra právních odvětví. Reakcí na mezeru v zákoně, tudíž na potřebu komplexního řešení šikany, však poskytuje metodický pokyn ministerstvy školství, mládeže a tělovýchovy. [9]

1.1.1 Metodický pokyn ministerstvy školství, mládeže a tělovýchovy

Zní následovně: „Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrášovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem nebo skupinou vůči jedinci, či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky v podobě bití, vydírání, loupeží, poškozování věcí, tak i útoky slovní v podobě nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování. Může mít i formu sexuálního obtěžování až zneužívání. Nově se může realizovat i prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu. Ta zahrnuje útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých materiálů na internetové stránky apod. Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Nebezpečnost působení šikany spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševní a tělesné zdraví oběti.“

Definice sice uvádí, že šikana je opakované ubližování, avšak pokud se jedná o zvláště závažný krutý, až brutální jev, pak je možno za šikanu považovat i jednotlivou neopakovanou událost. Dále je důležité vědět, že se jedná o šikanu pouze v případě, pokud je oběť vůči útoku ze strany útočnicka z jakéhokoliv důvodu bezbranná (odlišná povaha, fyzický, či psychický handicap, skupinový útok, izolovanost, neobratnost). [9]

1.2 Východiska pro pomoc při šikanování

Pro naši schopnost vidět varující signály v oblasti šikanování rovněž napomůže tzv. trojdimensionální mapa: [3, 9]

1. Přímé a nepřímé
2. Fyzické a verbální
3. Aktivní a pasivní

Tabulka 1 – Klasifikace typů šikany

Druhy šikanování	Projevy
Fyzické přímé aktivní	Útočníci oběť věší do smyčky, škrtní, kopou, fackují.
Fyzické nepřímé aktivní	Iniciátor vyšle své poskoky, aby oběť zbili za něj.
Fyzické přímé pasivní	Agresor brání oběti v dosahování jejich cílů.
Fyzické nepřímé pasivní	Agresor odmítne splnění požadavků, o něž oběť požádá.
Verbální přímé aktivní	Nadávání, urážení, zesměšňování.
Verbální nepřímé aktivní	Rozšiřování pomluv, či symbolická agrese (kresby, básně).
Verbální přímé pasivní	Neodpovídání na pozdrav, otázky apod.
Verbální nepřímé pasivní	Neochota zastat se oběti, která byla křivě obviněna.

1.3 Trojrozměrný model šikanování

Zaměřuje se na šikanování jako nemocné čili patologické chování. Objasňuje nejnápadnější projevy, které se projevují porušením školních pravidel nebo naplňují skutkovou podstatu trestných činů. Trojrozměrný praktický pohled na šikanování je zcela nezbytný a nezastupitelný pro prvotní orientační posouzení situace. [3, 9]

1.3.1 Šikanování jako nemocné chování

Prostou definicí samozřejmě nemůžeme vyjádřit, co jest skryto za obecnými pojmy manipulace a agrese ve skutečném světě. Její hlavní vnější rysy však lze popsat takto: „Jeden

nebo více žáků úmyslně a povětšinou opakovaně týrá, či zotročuje spolužáka nebo spolužáky. K čemuž využívá své schopnosti agrese a manipulace“. Velmi důležitým kritériem je způsob prožívání podezřelého chování u žáka, na jehož účet jsou podobné „legrácky“ mířeny. Reálné příklady můžeme rozdělit následujícím způsobem:

- Fyzická agrese a používání zbraní
- Slovní agrese a zastrašování zbraněmi
- Krádeže, ničení a manipulace s věcmi
- Násilné a manipulativní příkazy
- Zraňování izolací, oklikou a uměleckými výtvary

1.3.2 Šikanování jako závislost

Rozeř šikanování, který je vnějšmu pohledu nepřístupný. Vzájemná vazba mezi agresorem a obětí se projevuje nesvobodným a nesymetrický vztahem, který je určen převažující lidskou strategií: „Skrýt vlastní strach a zároveň využívat strachu druhého“. Od počáteční diferenciaci na „silné“ a „slabé“ mezi těmito skupinami vzniká oboustranná a trvalá vazba resp. „Se navzájem potřebují“. V momentě kdy je vůdce vyloučen nebo odejde ze školy. Je okamžitě nahrazen jiným představitelem „silných“. Při pokročilých stádiích šikanování se experimentování se strachem zvrtné v závislost mezi agresorem a obětí. Následkem stupňování brutality agresora může být, až extrémní forma závislosti, kdy se oběť identifikuje s agresorem. Oběť považuje agresora za svého kamaráda, kterého obdivuje. Poslouchá jej na slovo a doslova se snaží odezírat, co má udělat. Empirické zkušenosti naznačují, že dráha pohybu agresora je obdobná jako u toxikomana. Experimentuje s bolestí, vyhledává ji, je jí plně zaujat a nakonec se na ní stává doslova závislý. [9]

1.3.3 Šikanování jako porucha ve skupině

Šikanování se nikdy nestává pouze záležitostí agresora a oběti, jelikož k němu nedochází ve vzduchoprázdnu, nýbrž v kontextu vztahů nějaké skupiny. Šikanování se tak téměř vždy stává těžkou poruchou vztahů skupinového organismu, který podlehl rychle se šířící infekci.

1.4 Pět vývojových stádií šikany

Vývojová stadia šikany jsou využívány především z didaktických důvodů, neboť v praxi je téměř nemožné pomocí běžných sledovacích prostředků zcela přesně určit hranice jednotlivých stádií, jelikož mezi sebou a v sebe samotné různými cestami a velice rychle

přechází, překrývají se, či dokonce spolu splývají. Důležité však je, že nejvyšší míru rozhodování zda šikana zůstane pouze ve své mírnější formě, či zabrousí, až do podoby dokonalé šikany, záleží jen a pouze na přístupu okolí hlavních aktérů. [3, 9]

1.4.1 První stádium: zrod Ostrakismu

Jedná se o mírné převážně psychické formy násilí, kdy je oběť určitým způsobem vyčleněna z kolektivu. Jde o zárodečnou podobu šikany. Oběť je neoblíbená, neuznávaná, odmítaná z řad svých spolužáků, či skupiny. Z pohledu ostatních je odmítána, pomlouvána, spřádají se proti ni intriky, provádějí se drobné legrácky na její účet, apod.

1.4.2 Druhé stádium: fyzická agrese a přitvrzování manipulace

Agresor si postupně mapuje situaci a zjišťuje, jak daleko může zajít. Pokouší se přitvrdit a převádí dřívější manipulaci do podoby tělesných útoků. Agresor si začíná uvědomovat, že mu toto jednání pocit uspokojení a také respekt ostatních, který jej podporuje v jeho nekalých praktikách. Obvykle v náročnějších situacích např. před písemkou stoupá ve skupině napětí a ostrakizovaní členové začnou instinktivně sloužit jako jakýsi „ventil“. Skupina si na nich odreagovává své nepříjemné pocity.

Pokud se ve třídě sejde několik výrazně agresivních asociálních jedinců, pak mohou v rámci své přirozenosti používat násilí od samého počátku pro uspokojování potřeb. V rámci potenciálně agresivní skupiny a ve své touze po moci, pak mohou někteří jedinci ztráct i své poslední morální zábrany.

1.4.3 Třetí stádium: klíčový moment - vytvoření jádra

Pokud se nestanoví jasná a pevná hranice přitvrzeným manipulacím a častokrát i prapůvodní fyzické agresi jednotlivcům, pak bývá častým jevem utvoření skupinky agresorů tzv. „úderné jádro“. Šikana se nyní šíří jako virus a nabádá ostatní členy skupiny ke spolupráci a systematickému šikanování nejvhodnější oběti, či obětí. Dochází ke tvorbě jakési hierarchie, která rozděluje žáky podle síly, přičemž ostrakizovaní členové jsou ostatními vnímáni jako „slabí“.

Tento klíčový moment se stává rozhodujícím faktorem, který rozhodne, zda se skupina přehoupne do pokročilého stádia, či nikoliv. Pokud se v této chvíli nezformuje silná pozitivní podskupina, která bude ve vlivu a popularitě rovnocenná podskupině tyranů, pak může tažení tyranů v klidu nerušeně pokračovat.

Někdy však vznikne pouze křehká rovnováha mezi dvěma nejvlivnějšími podskupinami, čímž se násilí ve skupině dočasně zastaví. Tato rovnováha však může být lehce narušena příchodem nové agresora, či typické oběti.

Avšak podskupiny slušných žáků se v běžné praxi nevyskytují příliš často. Jejich členové pak mají dosti nevýhodnou pozici proti podskupině agresorů, která se neomezuje dodržováním pravidel. Charakterově slušný žák zcela respektuje pravidla a taktéž nebonzuje, což je zákon nejvyšší. Tím vlastně nepřímou umožňuje bujení a růst choroby.

1.4.4 Čtvrté stádium: většina přijímá normy agresorů

Normy agresorů jsou téměř bez výhrad přijaty početní většinou a stávají se tak novým nepsaným zákonem. Následně dochází k neformálnímu tlaku k přizpůsobení, který nabývá na nové dynamice a už jen málokdo se mu dokáže postavit. Dochází k šokující proměně, při které si virus podmaní buňku a plně ji ovládne. Buňka se na první pohled jeví navenek jako nepozměněná, avšak místo podpory organismu sehraje hlavní roli v jeho doslovném rozkladu. Členové skupiny si vytváří alternativní identity, které zcela podléhají normám vůdců. Autorita pedagogů se zcela vytrácí a i mírní ukáznění žáci začínají podléhat stinným stránkám komunity a v rámci své nákazy pociťovat jakýsi druh uspokojení, jež jim přináší trýznění slabých.

1.4.5 Páté stádium: dokonalá šikana – nastavení totalitního řádu

Normy agresorů jsou zcela a bez výhrad přijaty nebo respektovány ostatními, či valnou většinou. Dochází k plnému nastolení totalitní ideologie šikanování, tzv. stádia vykořisťování. Skupina popírá základní lidská práva nebo i lidství obecně u všech, či většiny svých obětí.

1.5 Zakrývající a protiúdržavný systém

Znalost tzv. zakrývajícího a protiúdržavného systému je nadmíru důležitá pro pevný základ účinné obrany proti šikanování. [9]

1.5.1 Základní varianta zakrývání šikany – komplot velké šestky

Pokud se rozhodneme k poskytování první pomoci při šikanování, je nadmíru důležité znát léčky a chytáky, které na nás čekají. Musíme si pak být i vědomi, že proniknutí do skrytého

života nemocné skupiny. Je velice obtížné. To platí zvláště u čtvrtého a pátého stádia šikanování u starších dětí a mládeže.

1.5.1.1 Nesnadnost získání podrobnějších a často i objektivních informací od oběti

Odhalení šikany je jako prohazení labyrintem, jehož počátek se nachází u oběti samotné. Oběť nám však nedokáže zcela zásadněji pomoci ze strachu z popisování, toho jakým způsobem byla týrána, neboť jí hrozí ztráta posledních zbytků sebeúcty a rozbití integrity. Může u ní docházet k zvnitřněnému zákazu „bonzovat“, popř. může mít indoktrinované skupinové „pseudosvědomí“. Pokud dochází k identifikaci oběti z útočnickem, pak může oběť pociťovat výčitky, silnou úzkost a prožívat pocity viny z prozrazení útočníka.

1.5.1.2 Častá lež ze strany agresorů, falešní svědkové a nucení oběti ke lži, či odvolání výpovědi

Popírání šikanování agresory, kteří záměrně a promyšleně lžou a překrucují fakta pod vlivem vlastního sebeklamu. Nejběžnější variantou pak bývá prohození roli agresorem, který se snaží celou situaci otočit, a tím obrátit pravdu naruby. V mírnějších formách šikany lze lhaní a překrucování pravdy, téměř bez problému překonat pomocí svědků, dodržováním doporučené strategie a taktiky vyšetřování. Ovšem u pokročilých forem šikanování tzv. dokonalých šikan mají útočníci natrénovanou brilantní pohotovost k tvárnému lhaní z dřívějších neúspěšných šetření. Zásadní chybou ve strategii vyšetřování se pak stává konfrontace agresorů s jejich oběťmi.

1.5.1.3 Strach ostatních z výpovědi, chápou jí jako „bonzování“

Čím závažnější je onemocnění skupiny a čím více je žáků přijalo normy šikanování, tím se stává odhalení neformálního života skupiny obtížnější. Strach členů skupiny může být posílen agresí vnějšího gangu, jehož členem je některý z agresorů. Jednou z největších chyb bývá vyptávání nahodilých členů skupiny přímo v rámci skupiny. Odpor bránící prozrazení co se ve skupině děje, závisí na vnitřním stupni vývoje šikanování.

1.5.1.4 Ochrana agresorů jejich rodiči za každou cenu

Rodiče většinou neunesou skutečnost, že by se právě jejich milované dítě mohlo dopustit procesu organizace šikanování. Nevnímají proces šikanování jako nemoc, nýbrž zřůdnost, které se přeci jejich dítě nemůže dopustit. Nebo právě naopak se snaží celý případ zjednodušovat hesly typu: „Když se někdo neumí bránit tak si to zaslouží. I v přírodě

přežívají silnější zvířata“. Rodiče tím celou situaci bagatelizují a snaží se svalovat vinu na oběť. V praxi se pak tato situace řeší opatřením bez dohody rodičů, což je na škodu úspěšné nápravě. Mnohdy lze sledovat souvislosti mezi chováním dítěte a jeho rodičů např. v rámci nápodoby. Postoje rodičů k obecné nápravě jsou, ale různorodé někteří jsou dokonce schopni přijmout tvrdý a agresivní postoj vůči chování svého dítěte.

1.5.1.5 Obava rodičů oběti ze spolupráce při vyšetřování

Někdy bývá pomoc zkomplikována kategorickým požadavkem rodičů oběti o přerušeni procesu vyšetřování. Mají strach z odhalení pachatelů vzhledem k možnosti ohrožení zdraví a života svého dítěte. Snaží se pouze o nenápadný a tajný odchod jejich dítěte ze školy. Jejich obavy je nutné brát vážně, neboť při nekvalifikovaném zásahu se mohou stát realitou. Ve výsledku mohou pak dospět, až ke snaze izolovat své dítě před okolím. Je nutné však upozornit, že se zatím nikdy nestalo, že by bylo oběti ublíženo při dodržování správného postupu tj. Strategie vyšetřování a volby taktiky. Pro zajištění bezpečí dítěte, které vždy musí být na prvním místě.

1.5.1.6 V některých typech pokročilých šikan brání vůdce agresorů sami pedagogové a tím nevědomě brání při vyšetřování

Iniciátor šikany mnohdy v tomto případě bývá velice sociálně zdatný a sympatický jedinec. Velmi dobře spolupracuje, vychází vstříc požadavkům svých nadřízených, či pedagogů. Pomáhá udržovat pořádek v rámci pracoviště, či třídy. Mnohdy pak bývá označován za nejvýznamnějšího pracovníka, či žáka. Nadřízený, či pedagog resp. Autorita ve skupině musí aktivně vyhledávat projevy a signály související se skrytým životem skupiny. A zároveň nesmí dopustit toho, že iniciátora šikany požádá pomoc při vyšetřování nepravd a polopravd.

1.5.2 Rozšířená varianta zakrývání šikany – spiknutí ochránců spravedlnosti

Stává se, že mechanismus bránící vyšetřování šikany, přesáhne přes hranice školy. Nezřídka se pak objevuje potlačování pravdy a svalování viny na oběť všemi autoritami, které by měli právě naopak ochraňovat spravedlnost ve škole. Hlavním důvodem jejich selhání je pak neznalost mimiker, které šikana užívá pro svou vlastní ochranu, včetně „komplotu velké šestky.“ Důležitou roli také zaujímá byrokratický postoj, bagatelizace a náš obecný sklon k očerňování obětí.

1.6 Typy strategií

A. Vzhledem k úrovni cílů

- Zmapování symptomů, vnějšího obrazu - jevové stránky
- Postižení vnitřního vývoje – konstelace postojů k šikanování

B. Podle rozsahu vyšetřování

- Globální (vyšetřování všech členů skupiny)
- Lokální (vyšetřování vybraných členů skupiny)

1.6.1 Schéma strategie vyšetřování

Vlastní strategie:

1. Rozhovor s informátory a oběťmi.
2. Nalezení vhodných svědků.
3. Individuální, popř. konfrontační rozhovory se svědky (**Nikdy se nedopouštět konfrontace obětí a agresorů!!!**).
4. Zajištění ochrany obětem.
5. Rozhovor s agresory a jejich konfrontace

Otázky:

- Kdo a kolik je obětí?
- Kdo a kolik je agresorů? Kdo z nich je iniciátor? Kdo je aktivním účastníkem? Kdo je agresorem i obětí?
- Co, kdy, kde a jak prováděli agresori konkrétní jednotlivým obětem?
- Do jaké míry agresivity a manipulace v jejich projevech došlo?
- Jaké doba po kterou šikanování trvá?

1.6.2 Volba taktiky

Vyšetřování svědků a agresorů:

1. Zahřívací kolo (Zajištění bezpečnosti svědků a skrytí jejich identity před agresory)
2. Monolog (Určení ochoty vypovídat a možné prořeknutí agresorů při souvislém vyprávění)
3. Dialog (Přitlačení agresora ke zdi a stupňování napětí)
4. Konfrontace (mezi svědky nebo mezi agresory)

Náprava:

1. Metoda vnějšího nátlaku (Přinutit viníky strachem a trestem k dodržování oficiálních norem.)
2. Metoda usmíření (Usmíření oběti s agresorem po vzájemné dohodě.)

2 KYBERŠIKANANA

Tabulka 2 – Rozdíly mezi tradiční šikanou a kyberšikanou.

Tradiční šikana	Kyberšikana
<ul style="list-style-type: none"> • Fyzický útok • Tváří v tvář • Ve škole • Ve vyučování • Menší publikum 	<ul style="list-style-type: none"> • Psychický útok • Anonymní • Ve škole i doma (bez prostorového omezení) • Kdykoliv (bez časového omezení) • Obrovské publikum

2.1 Typologie kyberšikany

Typologie šikany je velmi široká. Způsoby používání kyberšikany jsou různé. Nové technologie poskytují platformu, jak šikanovat, popichovat a trápit oběti. Poznání jakým způsobem lze online útok realizovat, nám dává určitý prostor opatrnosti v procesu online komunikace. Na první pohled se může zdát, že jednotlivá formy kyberšikany jsou totožné, avšak mají své vyhraněné specifikace. [4, 6, 7, 8]

2.1.1 Vytáčení – online útoky (angl. flaming)

Jedná se o útoky prováděné pomocí zpráv v sociálních diskuzních skupinách. Zprávy mají urážlivý a vulgární obsah, který má za cíl provokovat oběť a vtáhnout jí do podobného způsobu komunikace. Představuje online ekvivalent silové agrese.

2.1.2 Obtěžování (angl. online harassment)

Jedná se o časté a opakované zasílání urážlivých zpráv. Lze je realizovat prostřednictvím e-mailu, textových zpráv, rychlých zpráv, komentářů, chatu. Představuje online ekvivalent přímého šikanování.

2.1.3 Očerňování (angl. denigration)

Jedná se o šíření hanlivých výroků, výmyslu a pomluv o oběti. Za cíl si klade zničit pověst vybrané oběti mezi jejími přáteli. Představuje online ekvivalent k nepřímé šikaně s rozsáhlejším šířením. Ve stručnosti jde o ponížení vybraného jedince.

2.1.4 Napodobování osoby (angl. impersonating)

Útočník posílá urážlivé zprávy, které se jeví, jakoby pocházeli od oběti. Jedná se o snahu dostat vytipovanou oběť do problémů nebo jí ohrozit a poškodit její vztahy a pověst. Osoba vydávající se za někoho jiného si také může klást za cíl vylákání osobní, či citlivých informací o jedinci. Tato nová forma agrese vznikla na základě možnosti vytvořit si nový falešný profil.

2.1.5 Odhalování tajemství (angl. outing)

Jedná se o zveřejňování a šíření intimních a kompromitujících informací, obrázků a videí prostřednictvím internetu a mobilních technologií. Tato nová forma agrese vznikla zřejmě, protože cílová skupina, či oběť odeslala poškozující materiál do nezabezpečené elektronické formy, kde si jej mohou druzí lidé stáhnout a následně použít proti ni.

2.1.6 Podvádění a manipulace (angl. trickery)

Jedná se o manipulování s obětí za účelem zjistit její tajemství, osobní informace, či informace, které by mohly danou osobu přivést do rozpaků. Tato forma agrese vznikla díky zjednodušené formě komunikace online oproti běžné komunikaci tváří v tvář.

2.1.7 Vyloučení z online skupiny (angl. exclusion)

Záměrné vyloučení člověka ze skupiny např. seznam přátel. Jedná se o online ekvivalent vztahové agrese, neboli vyjádření: „Nejsi můj přítel.“

2.1.8 Pronásledování (angl. stalking)

Jedná se o zneužívání online komunikace k obtěžování a zastrašování vybraných uživatelů. Používání technologií na ovládnutí partnerského vztahu, který je založen na zneužívání. Zahrnuje mnohé formy agrese. Ve všeobecnosti zahrnuje kontext osobního vztahu a vytváří strach.

2.1.9 Pořizování a zveřejňování ponižujícího materiálu (angl. happy slapping)

Agresivní chování, při kterém si agresor zvolí náhodnou oběť a fyzicky napadne. Obvykle se na útoku podílí více agresorů a útok je zaznamenáván prostřednictvím videozáznamu, audiozáznamu nebo fotografií. Posléze některý z agresorů celý záznam zveřejní prostřednictvím internetu, kde je volně dostupný téměř každému.

2.1.10 Rozesílání zpráv se sexuální tematikou (angl. sexting)

Zcela novým fenoménem se stal sexting, jež vznikl sloučeninou slov sex a texting. Sexting je spojen z rozšířeností a využíváností informačních a komunikačních technologií napříč celým spektrem populace. Využívá elektronického rozesílání textových zpráv, fotografií, či videa. Tyto záznamy mohou být dále šířeny prostřednictvím internetu, zejména pokud dojde k ukončení vztahu dvou osob.

2.2 Rozdělení podle závažnosti

2.2.1 Méně závažné

- Teasing
- Online útoky
- Vyloučení ze skupiny
- Online výsměch

2.2.2 Středně závažné

- Krádež identity
- Posílání online obrázků apod. bez povolení
- Šíření citlivých informací

2.2.3 Velmi vážné

- Fyzické hrozby
- Pronásledování
- Zastrásování
- Vyhrožování smrtí

2.3 Kyberšikana a kyberprostor

Kyberprostor je prostor, který se nám otvírá ve chvíli, kdy vstupujeme pomocí internetových sítí do online prostředí. [4]

2.3.1 Omezená percepce (angl. reduced perception)

Vzhledem k tomu, že nejčastějším prostředníkem online komunikace je psaný text. Kyberprostor omezuje senzoričné podmínky, schopnost komunikace tváří v tvář a emaptii uživatele.

2.3.2 Psaný text (angl. texting)

Za psaný text v kyberprostředí se uživatel může snadno schovávat. Psaní a čtením člověk reprezentuje svoji identitu a vnímá tak i identity druhých lidí. Díky tomu s ní může navazovat kontakt. Online identita pak může i nemusí nabývat pravdivých informací. Člověk pak může vystupovat pod různými identitami a měnit je dle své vlastní potřeby.

2.3.3 Flexibilita identity (angl. identity flexibility)

Člověk má v kyberprostoru možnost prezentovat se pod svou vlastní identitou, či možnost v zůstat anonymitě. Anonymita v kyberprostředí pak bývá často zneužívána různými způsoby např. ventilování agrese a nepříjemných pocitů, zneužívání druhých, pro nezákonné nebo nepřiměřené potřeby apod.

2.3.4 Změněná percepce (angl. altered perception)

Kyberprostor může vést k změněnému stavu vědomí, když např. člověk prochází stěnami, vytváří předměty z ničeho (v PC a virtuálních hrách) apod. Tyto stavy mohou být pro některé jedince natolik atraktivní, že si jimi vytvoří závislost na internetu a kyberprostoru.

2.3.5 Rovnost statutu (angl. equalized status)

Vyjadřuje rovnost příležitosti svého vyjádření prostřednictvím internetu a v kyberprostoru bez ohledů na postavení, bohatství, rasu, pohlaví, dosažené vzdělání, vyznávané náboženství atd.

2.3.6 Transcendentní prostor (angl. transcendent space)

Zeměpisná vzdálenost v rámci kyberprostoru neurčuje hranice v komunikaci. Díky internetu došlo tzv. výraznému zmenšení světa. Bezvýznamnost geografie je potřebná pro lidi s ojedinělými zájmy a potřebami. Obzvlášť pokud je v jejich reálném okolí problémem nalézt člověka, který by s nimi sdílel jejich unikátní záliby. Tento aspekt je taktéž důležitý pro podpůrné skupiny, které pomáhají lidem s řešením jejich problémů. Na druhé straně je tento aspekt považován za negativní s hlediska výskytu lidí s asociálními motivy.

2.3.7 Časová flexibilita (angl. temporal space)

Kyberprostor vytváří jedinečný časový prostor, ve kterém lze interakce různě prodlužovat a natahovat. Tento jev pak uživateli zabezpečuje pohodlí při rozmyšlení nad odpověďmi. Internetové prostředí se velice rychle mění. Subjektivní vnímání času je pak úzce propojené s rychlostí změn ve světě. V kontextu zkušeností a vzpomínek s lidmi v kyberprostoru, které se neustále mění, může jedinec vnímat čas jako nestále se zrychlující.

2.3.8 Sociální rozmanitost (angl. social multiplicity)

Kyberprostor nabízí možnost navazovat kontakty s obrovským počtem lidí po celém světě. V procese výběru využíváme vědomých i nevědomých motivů, které nás do jisté míry vedou k preferenci určitých lidí kyberprostoře.

2.3.9 Možnost záznamu

Většina údajů (např. e-maily, osobní informace na sociálních sítích apod.) se ukládají. Právě díky tomuto faktu může mít člověk kompletní záznam o všem co, kdy a komu napsal. Můžeme pozorovat, že vlivem našeho momentálního emočního rozpoložení reagujeme na stejný text v různých časových intervalech různorodě.

2.3.10 Narušení přenosu

Velmi častým jevem bývá, že vlivem kolize našeho přístroje, výpadkem internetu, či výpadkem elektřiny. Dochází k přerušení naší práce, výpadku internetového hovoru apod. Tím může dojít u člověka k následným projevům frustrace a hněvu.

2.3.11 Ztráta zábran

1. Pozitivní

Jedná se o stav, ve kterém dochází k překonání studu, rozpaků, plachosti, k obcházení příkazů a nařízením. Online komunikace probíhá naprosto otevřeně, jelikož uživatel postrádá pocit strachu z odhalení nebo odsouzení (resp. Cítí se v bezpečí). Uživatel prostřednictvím internetu sdílí osobní údaje, odhaluje svá tajemství, emoce, obavy, přání, projevuje se velkoryse a laskavěji než v reálném životě.

2. Negativní

Uživatel užívá vulgarismů, drsnou kritiku, hněv, nenávist, výhrůžky nebo se věnuje násilné pornografii, dětské pornografii, či kybergroomingu.

2.4 Účastníci kyberšikany

2.4.1 Kyberagresor / kybertyran (angl. cyberagressor / cyberoffender)

Osoba, která využívá metody zastrašování ve virtuálním prostoru. [4, 6, 7]

Tabulka 3 – Typologie agresorů

Motiv agresora	Popis
Pomstychtivý anděl	<ul style="list-style-type: none"> • Agresor byl v minulosti obětí šikany, či kyberšikany a myslí si, že má právo na pomstu. • Agresor chrání kamaráda, který se stal obětí kyberšikany a snaží se vzít spravedlnost do vlastních rukou. Někdy do svých řad nabírá další členy, kteří mu pomáhají.
Touha po moci	Agresor uplatňuje svou autoritu a moc a chce prokázat svoji sílu. Pro svou aktivitu vyžaduje přítomnost diváků. Obvykle takto působí pouze virtuálním prostoru.
Rozmazlená děvčata	Jsou charakteristická nudou a hledáním zábavy a rozptýlení. Kyberšikany se dopouštějí pro zábavu a vyžadují přítomnost publika. Pokud svou činností nezaujmu publikum, jejich záměr zaniká. Obvykle se jedná o děvčata šikanující rozmaru.
Neúmyslný agresor	Mnohdy nemusí jít o agresora v pravém slova smyslu. Projevuje se nepřiměřenou reakcí na nenávistný, provokativní útok, přičemž si neuvědomuje následky svých činů. Neuvědomují si vážnost a důsledky svých činů.

2.4.1.1 Charakteristika kyberagresora z hlediska povahy útoků

A. Podle způsobu realizování online útoků:

1. Přímý kyberagresor – podílí se na kyberšikanování jedince nebo skupiny.
2. Zprostředkovávající kyberagresor – zneužívá zmanipulované osoby k online útokům.

B. Podle periodicity online útoků:

1. Pravidelný kyberagresor – většinou chlapci

2. Příležitostný kyberagresor – většinou dívky

2.4.1.2 Motivy vedoucí ke kyberšikaně

1. Zábava bez uvědomění si následků svých činů.
2. Problémy v rodině nebo ve škole prostřednictvím kyberšikany si vybíjí svou frustraci.
3. Snaha stát se středem pozornosti.
4. Pomsta sebe, či svých přátel.
5. Kyberprostředí umožňuje prostorovou neomezenost.
6. Důsledkem tlaku svých přátel a obavy z vyloučení ze skupiny.
7. Potřeba ovládat druhé.
8. Happy slapping – uvědomují následky svých činů, avšak zároveň pro ně představuje jistou formu adrenalinové zábavy.

2.4.2 Kombinovaný agresor

Agresor se věnuje tradičnímu šikanování a kyberprostředí mu dává možnost pro realizování svého destruktivního chování bez omezení prostorem a časem. V kyberprostředí pak může nabývat anonymity, či záměny identity, a zároveň zde působí absence zrakové a sluchové zpětné vazby, která mu jde ruku v ruce s jeho nekalými aktivitami. Kombinování agresori mají daleko větší problémy s přizpůsobením, než ostatní agresori.

2.4.3 Agresivní kyberoběť (angl. cybervictim)

Obvykle bývá kyberagresorem i kyberobětí.

2.4.4 Pasivní kyberoběť

Běžná oběť, jež nedokáže bránit agresivnímu a manipulativnímu chování.

2.4.5 Falešná kyberoběť

Agresor záměrně předstírá, že je obětí.

2.4.6 Přihlízející a příznivci (angl. bystanders and supporters)

Šikanování se často stává skupinovým procesem a diváci se stávají svědky trýznění a zároveň jeho součástí. Kyberšikana se může uskutečnit v sektoru veřejného kyberprostoru, což umožňuje získání obrovského množství svědků. Realizace činností v prostředí

kyberprostoru však může mít za následek deindividualizaci, ztrátu sebevědomí a sebehodnocení.

Kategorie přihlížejících lidí:

1. Se strachem zasáhnout
2. Příznivci, kteří se útoky zabavují.

2.5 Psychické a emocionální důsledky kyberšikany

Kyberšikana má jedince mnohem větší dopad než tradiční šikana. Oběti, které zažili kyberšikana prožívají sociální izolaci, což vede psychické a fyzické újmě na zdraví, ztrátě sebeúcty, pocitem studu a úzkosti.

Tabulka 4 – Psychické a sociální dopady kyberšikany.

Krátkodobé účinky	Dlouhodobé účinky
<ul style="list-style-type: none"> • Úzkost • Nízké sebevědomí • Depresivní nálady • Psychosomatické problémy • Poškozené fyzické zdraví • Sebevražedné myšlenky 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká míra deprese • Patologický perfekcionismus • Větší neuroticismus v dospělosti • Nezapomenutelné zážitky a vzpomínky • Trauma a posttraumatická stresová porucha • Poruchy spánku

2.6 Sociální důsledky kyberšikany

Elektronická komunikace se stala běžnou součástí dnešního vyspělého světa. Část našeho společenského života se odehrává v prostředí internetu, a proto lidé prožívají sociální dění jak v reálném životě, tak i ve virtuálním prostředí. Děti a mladiství se ztotožnili s internetem jako s nástrojem socializace.

Tabulka 5 – Sociální dopady kyberšikany.

Krátkodobé účinky	Dlouhodobé účinky
<ul style="list-style-type: none"> • Osamělost 	<ul style="list-style-type: none"> • Sociální úzkost

<ul style="list-style-type: none"> • Sociální utahanost • Absence ve škole • Špatné studijní výsledky • Útěky z domova • Zneužívání alkoholu a drog 	<ul style="list-style-type: none"> • Odmítání sociální komunikace
--	--

2.7 Důsledky kyberšikany v edukačním prostředí

V současnosti se stává problémem kyberšikana, která přesahuje hranice škol. Typickými příklady kyberšikany ve škole je zaznamenávání a sdílení školních situací na internetu, provokace a zaznamenávání výuky na telefon. Kyberšikana sťažuje práci pedagogům a snižuje efektivnost vzdělávání. Tím, že žáci pomlouvají pedagoga prostřednictvím skupinového chatu nebo sdílením humorného videa s prostředím školy, se významně omezují o pozornost, kterou by měli věnovat výuce a tím i svému osobnímu rozvoji.

Možné problémy používání PC při výuce:

- Nedostatečná emociální výchova
- Redukce psané a hovorové řeči
- Omezování divergentního myšlení
- Absence přímého pozorování
- Snižování socializace člověka
- Problém s rozvíjením tvořivosti a hodnotícího myšlení

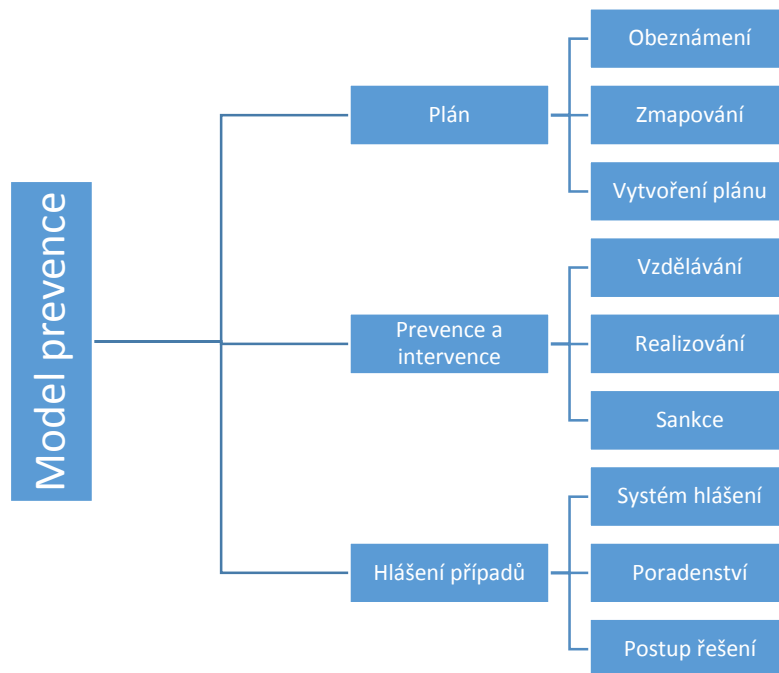
2.8 Prevence kyberšikany

Tři základní pravidla:

- STOP: nekomunikovat s agresorem
- BLOCK: omezit agresorovi přístup
- TALK: upozornit na nevhodné chování

Tři kroky prevence:

- Zvyšování povědomí o nástrahách internetu.
- Přímouměrné vytváření zásad prevence s rozvojem techniky.
- Vypracování plánu prevence kyberšikanování.

Obrázek 1 – Třístupňový model prevence a intervence šikany.

1. Vypracování
 - a) Obeznamení se s pojmem kyberšikana
 - b) Zmapování výskytu kyberšikanování
 - c) Vytvoření preventivního a intervenčního programu
2. Realizace a prevence intervenčních technik
 - a) Vzdělávání se v problematice kyberšikany
 - b) Vytvoření postupů a intervencí
 - c) Stanovení sankcí
3. Ohlášení případů kyberšikany
 - a) Anonymní systém hlášení
 - b) Podpora a poradenství obětem
 - c) Formální postup řešení kyberšikany

3 KYBERGROOMING

Termín označující chování uživatelů na internetu, které má v dítěti vzbudit falešnou důvěru, a tím ho připravit na první schůzku. Cílem této schůzky je sexuální zneužití nezletilé osoby. Útočníci mnohdy bývají pedofilové. Za kybergrooming se v širším pojetí se považuje jakákoliv forma manipulace nezletilými osobami prostřednictvím ICT.

Tabulka 6 – Základní etapy kybergroomingu.

Vzbuzení důvěry a pokus o izolaci oběti	Útočník řeší s dětmi citlivá témata a snaží se v nich vyvolat nedůvěru vůči svým rodičům a kamarádům.
Podplacení a budování kamarádké vztahu	Útočník kupuje dítěti drahé věci, které si nemůže dovolit.
Vyvolání emoční závislosti dítěte	Útočník postupně vzbuzuje důvěru dítěte. Dítě se útočnickovi svěřuje se svými tajemstvími, aniž by si uvědomovalo, jak mocnou zbraň útočnickovi poskytuje.
Osobní setkání	Útočník realizuje první schůzku s dítětem. (procházka parkem, ZOO, schůzka v jeho bytě)
Sexuální obtěžování, zneužití dítěte	Poslední etapa.

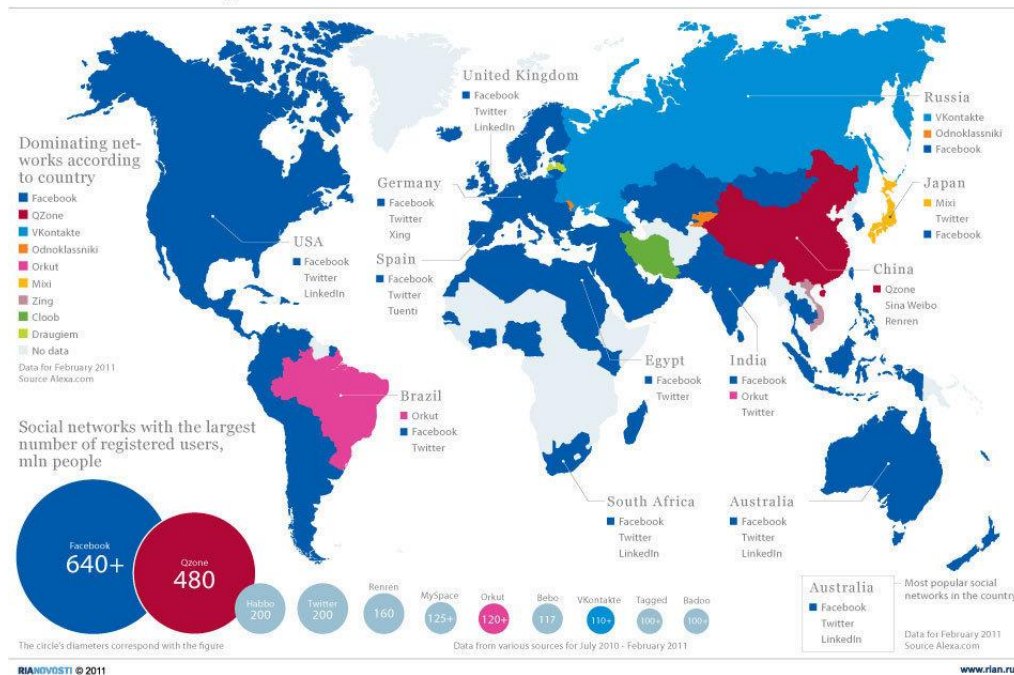
3.1 Prevence kybergroomingu

Nejlepší prevencí je dobrá komunikace rodičů se svým dítětem. Rodiče by měli mít ke svému dítěti vybudovaný důvěrný vztah a věnovat mu dostatek času a pravidelně s ním hovořit o jeho problémech. Děti by zároveň měli být informované o možných rizicích v prostoru internetu.

4 SOCIÁLNÍ SÍTĚ

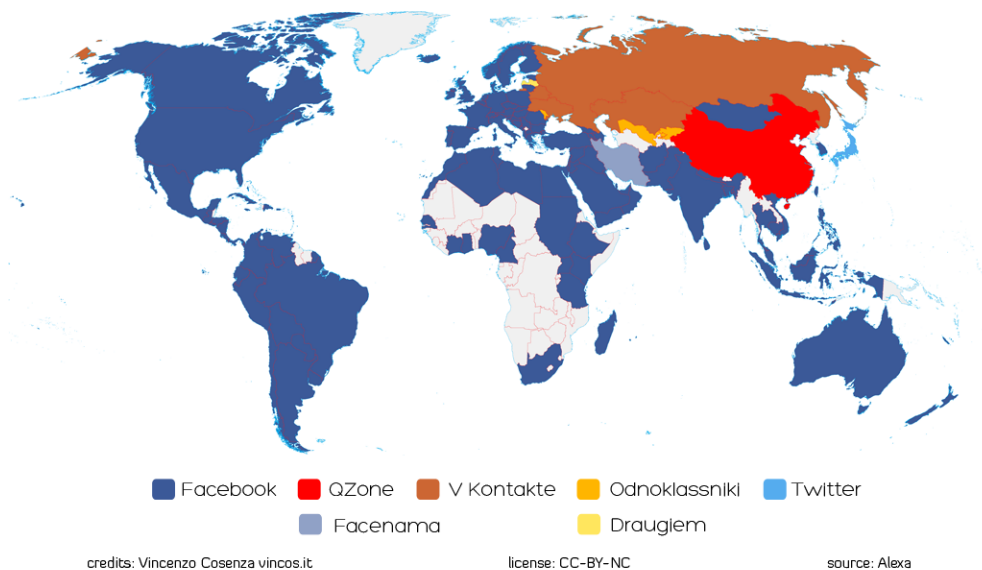
Sociální sítě jsou fenoménem dnešní doby a jsou tvořeny webovou platformou, na které spolu komunikuje vzájemně propojená skupina lidí s určitými vazbami (přátelství, práce, škola, aj.). Tato komunikační služba je plně závislá na připojení do sítě internet.

The world map of social networks

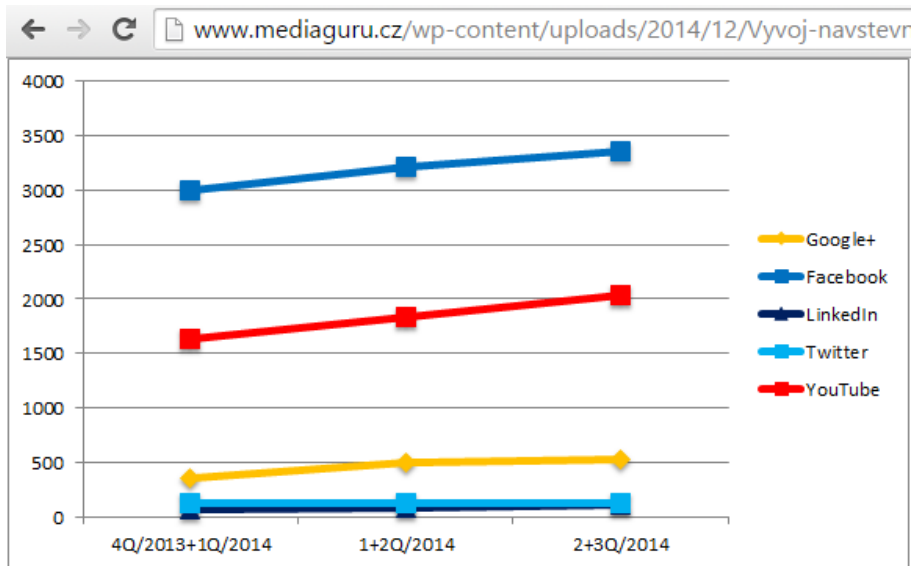

Obrázek 2 - Mapa rozšíření sociálních sítí 2011. [10]

WORLD MAP OF SOCIAL NETWORKS December 2014

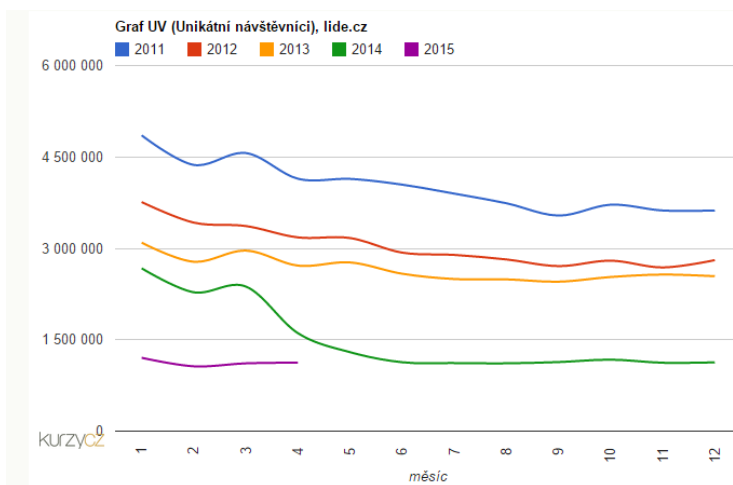
Obrázek 3 – Mapa rozšíření sociálních sítí 2014. [11]

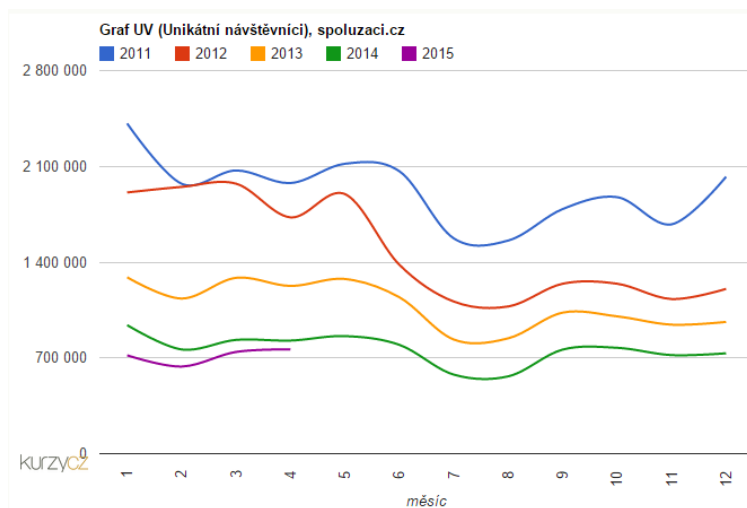
Obrázek 4 – Návštěvnost sociálních sítí. [14]

4.1 Tuzemské sociální sítě

Vlivem příchodu sociální sítě FB naše sociální sítě upadli téměř v zapomnění.

Obrázek 5 – Pokles návštěvnosti sociální sítě lidé

Obrázek 6 - Pokles návštěvnosti sociální sítě spoluzáci

4.1.1 Lidé

Sociální síť lidé nabízí možnost vstoupit do chatovacích místností, vyhledávat partnera ve svém okolí, a taktéž zobrazování právě přidanych fotek. Lze zde vytvářet svůj fotopříběh a sledovat fotopříběhy ostatních uživatelů, přidávat si lidi do přátel a psát jim zprávy.

4.1.2 Spolužáci

Sociální síť určená k vytváření tříd a hledání svých bývalých spolužáků.

4.1.3 Líbím se ti

Sociální síť libimseti.cz nabízí možnost přidávání přátel, psaní vzkazu a e-mailu, vytváření profilu, sdílení fotek, vstup do chatovacích místností a hodnocení ostatních na stupnici o jedné do desíti.

4.1.4 Zpovědnice

Jedná se o sociální síť, kde lidé přidávají své zpovědi, které mnohdy nejsou pravdivé. Další lidé pak píší k jednotlivým zpovědím své odpovědi, které mnohdy hraničí s téměř všemi druhy kyberšikany. Autoři se v záložce „PRAVIDLA“ zřikají veškeré zodpovědnosti za zpovědi a komentáře uživatelů. Nejspíše však jde pouze o nějakou formu recese.

STRÁNKA PRO VŠECHNY SMUTNÉ LIDIČKY A PRO TY, CO JIM CHTEJÍ POMOCI

www.zpovednice.cz

Zpovědnice

Jak to funguje Kniha návštěv
Nová zpověď On-line zpověď

ESKYMÁCI UŽ OKNA VYMĚNILI
CELÝ LEDEŇ SLEVA 50%

Přihlášení:
Jméno:
Heslo:
PŘIHLÁŠENÍ
ZAREGISTRUJ SE
ZTRACENÉ HESLO

Seznam zpovědí:
14 let ZPOVEDNICE - K této příležitosti až 100x více zobrazení tohoto baneru! Od 100 Kč.
ZPOVĚDI DISKUZE TVORBA OTÁZKY
Poslední zasláný placený vzkaz (70 Kč): Vložení placeného vzkazu
CITATO.cz - citáty o lásce, přátelství i životě - CITATO.cz
Dnešní příspěvky Vložení nové zpovědi

876732	Majster podnikatel	Don bonbon (23)	4
876731	Kdy začal váš lepší život	dddddd (99)	5
876729	Dnešní holky	asd (17)	5
876726	Dýchání při běhu	emmik00 (14)	10
876725	Jak ho nechat vydusit?	Vaniletta (17)	3
876724	Akne - pomoc !!!	lukin6891 (15)	3
876721	Pro dnešní holky nejsem dost dobrý	hrentaj (22)	12
876716	Čokoláda, pivo, kvůli němu, nechce mě...	MMMM (22)	2
876714	Střední škola....	debilmozna (15)	1
876712	Nestihám, nestačím, nestihnu to nestačím	Mám veliké zpoždění (18)	8
876709	Prababička - Stařecká demence	CoNadělám (13)	4
876704	eachy breaky herth	verloren (22)	0
876703	Lze ochocit ročního kralíka?	pajdulkaa (20)	4
876702	Neumím to	mmmmhhhhj	3
876700	Můžete mi to někdo vysvětlit ?	Jakub Maráš (16)	5
876698	Namyšlenej sobeckej zmrdi!	supeerkokso (14)	6
876697	<3	dgdrr (16)	3
876696	Co pořad máte proti veganům?	Veg (28)	25
876693	Gay kamarád mě sex. obtěžuje pomsta	- jaksebránitko modorům (27)	4
876688	Dvě podotázky	Matur (18)	2
876686	Problém s přítelem	FIO (14)	5
876684	Smrditko	Chiwa (28)	22
876682	Sex na facebooku	podvedená92 (22)	14
876680	Proč se to stalo :(NaDně (16)	6

Zpovědnice:
NOVÁ ZPOVĚD
ON-LINE ZPOVĚD
TABLO
KLUB NEW
ADMINISTRÁTOŘI
STATISTIKA
PERLIČKY NEW
PARTNERI
SOUTĚŽE 0/0/32
ODKAZY
10 LET !!
PRAVIDLA

On line:
Otevřeno
Otevřeno Zpovědník čeká!
Otevřeno Hříšník čeká!
Zavřeno
Zavřeno

Kam za kulturou:
MAMMA MIA!
OD PROSINCE 2014
KONGRESOVÉ CENTRUM
THE STATES THEATRE
DON GIOVANNI

Zobrazení:
VŠECHNY KATEG.
SLOVENSKÉ ZPOV.
VYRAZENÉ

Provozovatel:
POMOZTE!
REKLAMA
ON-LINE REKLAMA
ON-LINE VZKAZY
KONTAKT

Hledání:
ZPOVĚD Č.:
ZPOVĚDI Z DATA:
TEXT VE ZPOVĚDI:
TEXT V ROZHŘEŠENÍ:

Obrázek 7 – Stránka zpovednice.cz

4.2 Google plus

Sociální síť google plus byla vytvořena se záměrem konkurovat sociální síti FB, avšak je pouze jeho obměnou s několika drobnými změnami tlačítko „Like“ bylo nahrazeno tlačítkem „+1“ a přibýly zde kruhy přátel pro snazší rozdělování přátel do skupin.

4.3 Twitter

Twitter je kombinací sociální sítě a mikrobloggeru. Uživatelé mohou do sociální sítě zasílat a číst krátké textové zprávy o délce maximálně 140 znaků, které jsou známé jako tweety. Uživatelé si mohou zvolit okruh lidí, kterým bude daná zpráva doručena. Tweety lze vytvářet

prostřednictvím internetu zdarma nebo SMS zprávou za běžný poplatek poskytovatele telefonních služeb.

4.4 Ask.fm

Sociální síť vytvořená na principu pokládání otázek registrovaným uživatelům. Uživatelé zde veřejně sdílí odpovědi na otázky, které mohou být položeny i pod záštitou anonymity. Registrovaný uživatel si může zvolit, zda bude na danou otázku odpovídat nebo ji raději smaže.

4.5 Myspace

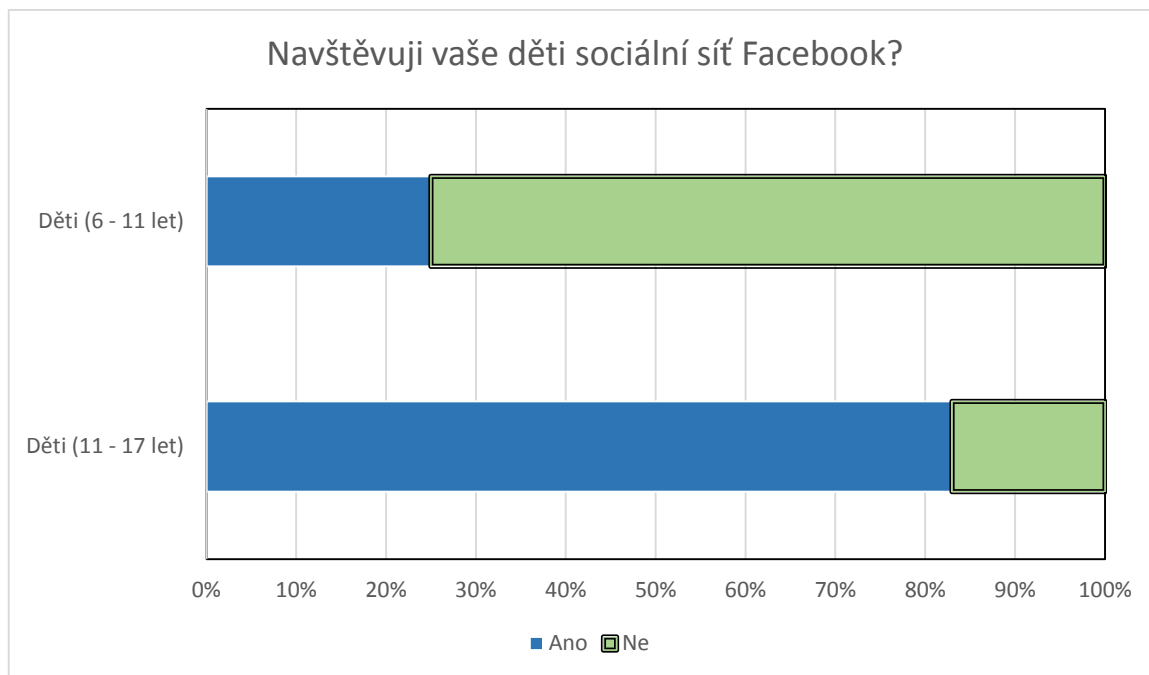
Sociální síť Myspace nabízí možnost chatování, připojování se do diskuzních skupin, sdílení videí, seznamky a vytváření blogů. Krom profilů klasických uživatelů se zde nachází i profily hudebníků, filmařů a herců z celého světa.

4.6 LinkedIn

Profesní sociální síť LinkedIn je místem, kde se setkávají profesionálové diskutující o svých pracovních zájmech. V uživatelském profilu se nachází životopis uživatele obsahující položky kariéra, pracovní místa a vzdělání.

4.7 Facebook

Výsledky výzkumu: „Sociální síť Facebook v životě dětí na prvním stupni základních škol.“

Graf 1 – Počet dětí a mládeže s účtem na sociální síť Facebook dětmi a mládeží.
[12]

Zhodnocení:

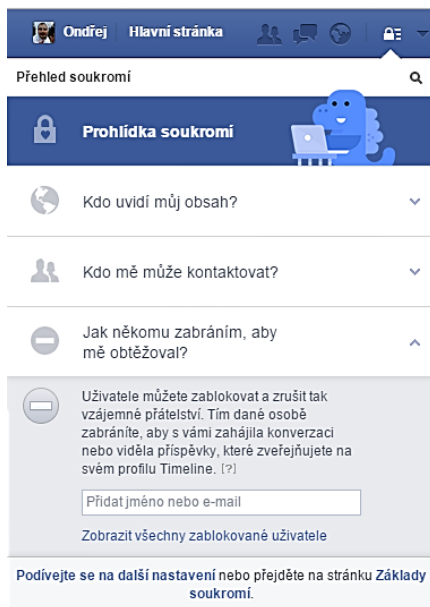
- Velký nárůst uživatelů sociální sítě FB s rostoucím věkem.
- Prokázáno vlastnictví účtu na sociální síti FB dětmi ve věku 6 let.
- Účet na sociální síti FB vlastní 25% dětí ve věku 6 – 11 let a 83% dětí a mládeže ve věku 11 – 17 let z námi zkoumané skupiny 952 respondentů.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

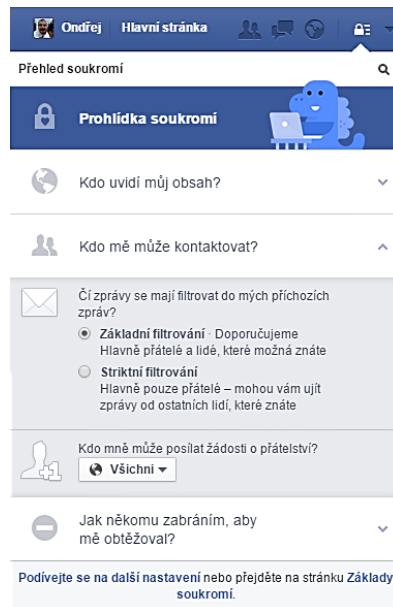
5 SOCIÁLNÍ SÍŤ NASTAVENÍ SOUKROMÍ

Sociální sítě umožňují lidem po celém světě sdílet své osobní informace. Ovšem to na nás vrhá jistou míru nebezpečnosti v podobě zneužití našich osobních informací třetími osobami.

5.1 Facebook

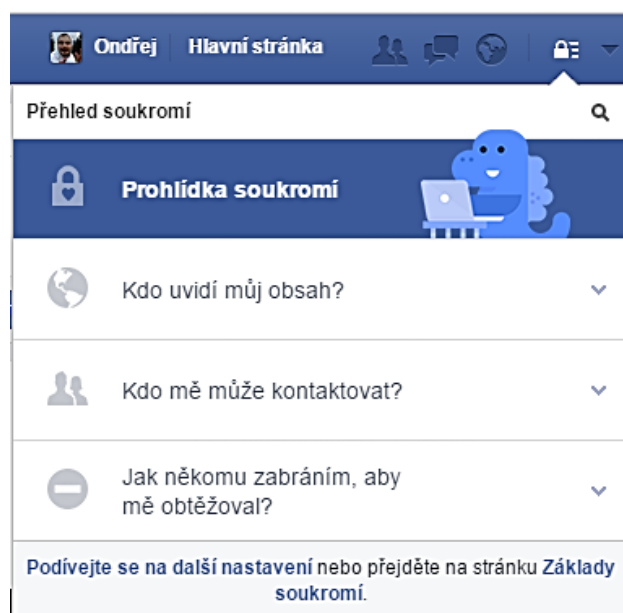
Obrázek 8 – Blokování uživatelů.

Obrázek 9 – Omezení zpráv a žádostí o přátelství.

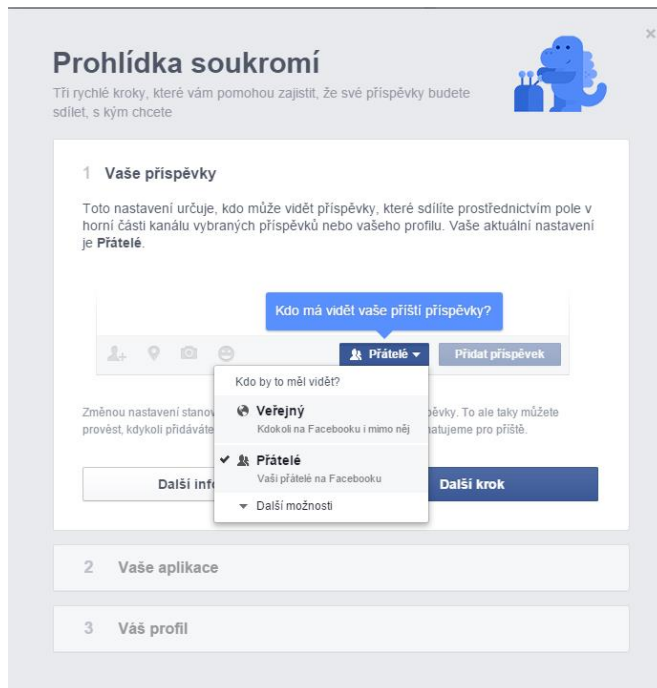

Obrázek 10 – Omezení viditelnosti.

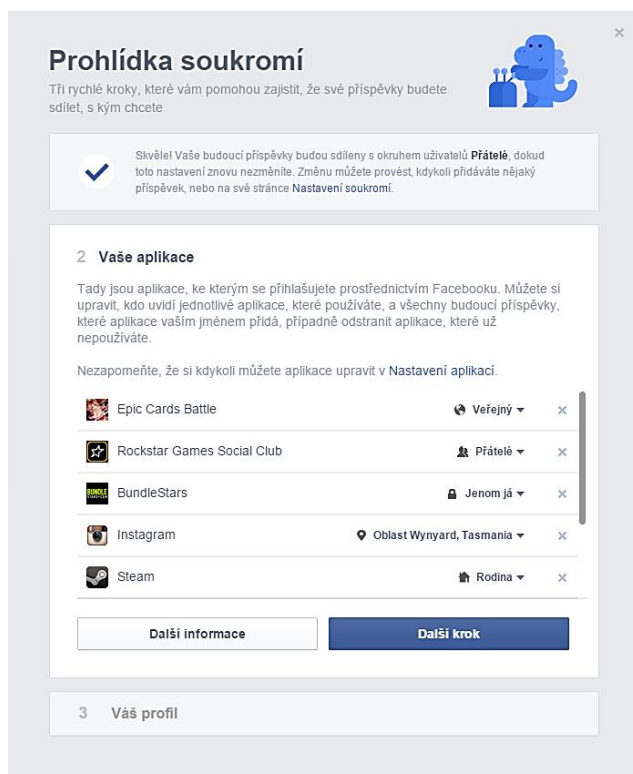
Obrázek 11 – Prohlídka soukromí.

Blokování je jednou z nejúčinnějších zbraní proti kyberšikaně. Pokud agresora zablokujeme, nebude vidět nás, ani žádnou z našich aktivit na sociální síti FB. Ve výsledku to pro něj bude vypadat, jakoby jsme si zrušily svůj účet. Pokud nám píše často cizí lidé obtěžující zprávy. Můžeme vhodně nastavit filtrování zpráv. Můžeme také plně ovlivnit, které informace o nás uvidí naši přátelé, či skupina přátel, a které ostatní uživatelé.

Obrázek 12 – Viditelnost příspěvků.

Mimo volbu kdo uvidí naše příspěvky na zdi, můžeme volit viditelnost jednotlivých příspěvků.

Obrázek 13 – Omezení viditelnosti přístupu k našim aplikacím.

Obrázek 14 – Sdílení osobních údajů.

Můžeme si nastavit, kdo uvidí naše citlivé osobní údaje. Nejlepší variantou je nesdílet je s ostatními.

Obrázek 15 – Rozšířené nastavení zabezpečení.

<ul style="list-style-type: none"> Obecné Zabezpečení Soukromí Timeline a označování Blokování Upozornění Mobile Sledující Aplikace Reklamy Platby Panel podpory Videa 	Nastavení a nástroje pro soukromí			
	Kdo uvidí můj obsah?	Kdo uvidí vaše budoucí příspěvky?	Přátelé	Upravit
		Zkontrolujte si všechny příspěvky a obsah, ve kterém jste označeni.		Použít záznamy o aktivitách
		Chcete omezit okruh uživatelů u příspěvků, které jste sdíleli s přáteli přátel nebo veřejně?		Omezit minulé příspěvky
	Kdo mě může kontaktovat?	Kdo vám může poslat žádost o přátelství?	Všichni	Upravit
		Či zprávy se mají filtrovat do mých příchozích zpráv?	Základní filtrování	Upravit
	Kdo mě může vyhledat?	Kdo vás může vyhledat pomocí e-mailové adresy, kterou jste zadali?	Přátelé	Upravit
		Kdo vás může vyhledat pomocí telefonního čísla, které jste zadali?	Všichni	Upravit
		Chcete, aby ostatní vyhledávače uváděly odkaz na vaši Timeline?	Ne	Upravit

Obrázek 16 – Rozšířené nastavení soukromí.

<ul style="list-style-type: none"> Obecné Zabezpečení Soukromí Timeline a označování Blokování Upozornění Mobile Sledující Aplikace Reklamy Platby Panel podpory Videa 	Nastavení Timeline a označování			
	Kdo může přidávat obsah na moji Timeline?	Kdo může přidat příspěvek na vaši Timeline?	Jenom já	Upravit
		Chcete kontrolovat příspěvky, v nichž vás přátelé označí, než se objeví na vaší Timeline?	Zapnuto	Upravit
	Kdo uvidí obsah na moji Timeline?	Zkontrolujte si, co ostatní lidé vidí na vaší Timeline.		Zobrazit jako
		Kdo může vidět příspěvky, ve kterých jste byli na své Timeline označeni?	Jenom já	Upravit
		Kdo může vidět příspěvky, které na vaší Timeline přidají ostatní uživatelé?	Jenom já	Upravit
	Jak můžu spravovat označení, která lidé přidají, a návrhy na označení?	Chcete kontrolovat označení, která lidé přidávají k vašim příspěvkům, než se označení objeví na Facebooku?	Zapnuto	Upravit
		Když jste označeni v příspěvku, koho chcete přidat do okruhu uživatelů, pokud tam ještě není?	Jenom já	Upravit
		Kdo může vidět návrhy na označení při nahrávání fotek, na nichž je osoba, která vypadá jako vy? (Tato možnost pro vás dosud není k dispozici.)	Nedostupné	

Obrázek 17 – Rozšířené nastavení viditelnosti.

- Obecné
- Zabezpečení
- Soukromí
- Timeline a označování
- Blokování**
- Upozornění
- Mobile
- Sledující
- Aplikace
- Reklamy
- Platby
- Panel podpory
- Videa

Správa blokování

Seznam Omezeno Upravit seznam

Přidáte-li přítele do seznamu Omezeno, zobrazí se mu pouze informace a příspěvky, které nastavíte jako veřejné. Facebook vaše přátele neupozorní na to, že byli přidáni do seznamu Omezeno.

Zablokovat uživatele

Jakmile někoho zablokujete, nebude dotyčný uživatel moci vidět obsah, který zveřejníte na svém profilu Timeline, nebude vás moci označit, zvát vás na události nebo do skupin, zahájit s vámi konverzaci ani vás přidat mezi svoje přátele. Poznámka: To se nevztahuje na aplikace, hry ani skupiny, v nichž jste oba účastníky.

Zablokovat uživatele

Blokovat

Zablokovat pozvánky aplikací

Po zablokování pozvánek aplikací od nějakého přítele budou všechny budoucí žádosti aplikace od tohoto přítele automaticky ignorovány. Chcete-li zablokovat pozvánky od konkrétního přítele, klikněte na odkaz „Ignorovat všechny pozvánky od tohoto přítele“, který se nachází pod nejnovější žádostí.

Blokovat pozvánky od uživatele

Zablokovat pozvánky na události

Poté, co zablokujete pozvánky od určité osoby, budou veškeré budoucí pozvánky od daného člověka automaticky ignorovány.

Blokovat pozvánky od

Zablokovat aplikace

Když zablokujete aplikaci, nebude vás již moci kontaktovat ani shromažďovat vaše neveřejné informace na Facebooku. [Další informace](#)

Zablokovat aplikace

- Booker Desktop Zrušit blokování
- Texas HoldEm Poker Zrušit blokování
- Café World Zrušit blokování
- Empires & Allies Zrušit blokování
- CityVille Zrušit blokování
- Ravenwood Fair Zrušit blokování
- Restaurant City Zrušit blokování
- Disco Empire Zrušit blokování
- Wild West Town Zrušit blokování
- Mahjong Trails Zrušit blokování
- Gardens of Time Zrušit blokování
- GSN Casino Zrušit blokování
- Treasure Isle Zrušit blokování
- Happy Hospital Zrušit blokování
- Hero Zrušit blokování

Blokování stránek

Jakmile stránku zablokujete, už nebude moci reagovat na vaše příspěvky, označovat je jako To se mi líbí ani odpovídat na vaše komentáře. Vy nebudete mít možnost přidávat příspěvky na Timeline stránky ani jí posílat zprávy. Pokud jste v tomto okamžiku fanouškem stránky, po zablokování jí přestanete být a přestanete ji sledovat.

Blokování stránek

Obrázek 18 – Rozšířené nastavení blokování.

Blokovat můžeme nejen uživatele, ale i otravné aplikace a pozvánky do aplikací, které se jiným mohou zdát zábavné. Také můžeme blokovat pozvánky na události od určitých osob.

The screenshot shows the 'Nastavení upozornění' (Notification Settings) page in Facebook. On the left is a navigation menu with categories like 'Obecné', 'Soukromí', 'Upozornění', and 'Aplikace'. The 'Upozornění' section is expanded to show 'Mobile' and 'Sledující'. The main content area is divided into two sections: 'Jak jste upozorňováni' and 'Na co budete upozorňováni'.

Jak jste upozorňováni	Na Facebooku	Všechna upozornění, všechny zvuky zapnuty	Upravit
	E-mail	Pouze důležitá upozornění	Upravit
	Nabízená upozornění	Některá upozornění	Zobrazit
	Textové zprávy		Upravit
Na co budete upozorňováni	Aktivity, které se týkají vás	Zapnuto	Zobrazit
	Narozeniny	Zapnuto	Upravit
	Životní události přátel	Zapnuto	Upravit
	Aktivita blízkých přátel	Na Facebooku	Upravit
	Označení	Kdokoli	Upravit
	Stránky, které spravujete	Zapnuto pro 1 z celkem 1 stránky	Upravit
	Aktivita ve skupinách	Zapnuto pro 8 z celkového počtu 10 skupin	Upravit
	Aktivita a žádosti aplikací	Zapnuto pro 38 z celkového počtu 40 aplikací	Upravit

Obrázek 19 – Nastavení upozornění.

The screenshot shows the 'Nastavení služby Mobile' (Mobile Service Settings) page. It includes a navigation menu on the left with 'Mobile' selected. The main content area contains instructions about receiving SMS notifications from the Facebook Mobile app. A confirmation box asks 'Obdrželi jste již potvrzovací kód?' (Have you received the verification code?) with a text input field for the code and a 'Potvrdit' (Confirm) button. Below this is a '+ Přidat telefon' (Add phone) button and a link for more information.

Obdrželi jste již potvrzovací kód?

Potvrzovací kód

[+ Přidat telefon](#)

Další informace o použití Facebooku v telefonu na stránce [Facebook Mobile](#).

Obrázek 20 – Propojení mobilní telefonu se sociální sítí FB.

Propojení Facebooku z mobilu nám naskytne neomezený přístup k této sociální síti.

- Obecně
- Zabezpečení
- Soukromí
- Timeline a označování
- Blokování
- Upozornění
- Mobile
- Sledující**
- Aplikace
- Reklamy
- Platby
- Panel podpory
- Video

Nastavení sledujících

Kdo mě může sledovat Sledující uvidí vaše příspěvky v kanálu vybraných příspěvků. Přátelé mohou ve výchozím nastavení sledovat vaše příspěvky, ale i uživatelům, kteří nejsou vašimi přáteli, můžete povolit sledování vašich příspěvků. Pomocí tohoto nastavení zvolte, kdo vás může sledovat.

Pokaždé, když zveřejníte obsah, můžete vybrat okruh uživatelů, s nimiž chcete svůj příspěvek sdílet.

[Další informace.](#)

🌐 Každý ▾

Komentáře sledujících	Kdo může komentovat vaše veřejné příspěvky? Přátelé přátel	Upravit
Upozornění sledujících	Dostávat upozornění Každý	Upravit
Uživatelské jméno	http://www.facebook.com/plowi	Upravit
Twitter	Připojit účet na Twitteru	Upravit

Modul plug-in pro sledování Zkopírujte níže uvedený kód a přidejte tak na svůj web tlačítko pro sledování. Přečtěte si naše dokumenty, kde najdete další informace a možnosti.

```

<iframe src="//www.facebook.com/plugins/follow?
href=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2Fplowi&layout=standard&show_
faces=true&colorscheme=light&width=450&height=80" scrolling="no"
frameborder="0" style="border:none; overflow:hidden; width:450px; height:80px;"
allowTransparency="true"></iframe>

```

Náhled:

Sledování

Budte první z vašich přátel, kdo sleduje uživatele Ondřej Švarc.

Obrázek 21 – Nastavení sledujících uživatelů.

Facebook i jiné sociální sítě svým způsobem podporují kyberstalking v jeho mírnější podobě, prostřednictvím možnosti sledovat vybrané uživatele.

5.2 Google plus

[Nastavení](#) [Publikum](#)

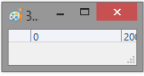
Kdo s vámi může komunikovat a reagovat na vaše příspěvky

Kdo vám může posílat oznámení? [Další informace](#) [Rozšířené kruhy](#) ▾

Kdo může přidávat komentáře k vašim veřejným příspěvkům? [Další informace](#) [Všichni](#) ▾

Sdílená doporučení [Zapnuto](#) [Upravit](#)

Doručování oznámení

E-mail:

Telefon: [Upravit telefonní číslo](#)

— SMS Neoznamovat

Správa odběrů

- Občasné aktualizace aktivity na Google+ a návrhy přátel o aktivitě Google+ a návrzích přátel
- Občasné aktualizace od lidí, kteří nejsou ve vašich kruzích

Příjem oznámení

Chci dostávat oznámení e-mailem nebo na telefon, když...

- ▶ Příspěvky
- ▶ Kruhy
- ▶ Fotky
- ▶ Hangouts
- ▶ Události
- ▶ Stránky Google+
- ▶ Komunity
- ▶ Průzkumy
- ▶ Sbirky

Obrázek 22 – Nastavení komunikace Google plus.

[Nastavení](#) [Publikum](#)

Aplikace a aktivity

Spravujte své aplikace a Protokol aktivit včetně nastavení toho, kdo může vidět vaši aktivitu na Googlu a v aplikacích třetích stran.

[Spravovat aplikace a aktivity](#)

Zde můžete spravovat to, jak jste hlasoval v anketách.

[Spravovat hlasování](#)

Vaše kruhy

Pokud sdílíte příspěvky, fotky, profilové údaje a další položky pomocí možnosti Vaše kruhy, sdílíte je se všemi svými kruhy s výjimkou těch, které jen sledujete.

[Upravit](#)

Usnadnění

Měnit vzhled některých stránek tak, aby s nimi čtečky obrazovky a další podpůrné nástroje mohly lépe pracovat.

Fotky a videa

Zobrazovat u nově sdílených alb automaticky informace o geografické poloze. Toto nastavení můžete upravit samostatně u každého alba. [Další informace](#)

Povolit ostatním stahovat mé fotky a videa.

Nezobrazovat mé fotky, které jsem veřejně sdílel na Google+, jako pozadí ve službách a zařízeních Google. [Další informace](#)

Najít na fotkách a videích moji tvář a vyzvat lidi, které znám, aby mě označili. [Další informace](#)

Nahrát fotky v plné velikosti.

Využití úložiště: 0.34 GB (2.24 %) z 15 GB.
[Koupit větší úložiště](#)
Když zapnete nahrávání v plné velikosti, doba nahrávání bude delší.

Disk Google

Zobrazovat fotky a videa z Disku ve vaší knihovně fotek. [Další informace](#)

Automatické vylepšení

Automaticky vylepšovat nové fotky a videa. [Další informace](#)

Vypnout Normální Vysoká

Vylepšení kterékoli fotky snadno obnovíte do původního stavu

Obrázek 23 – Okruhy přátel a sdílení multimédií.

[Nastavení](#) [Publikum](#)

Autogeniální úpravy

Vytvářet úžasné nové obrázky, filmy a příběhy z vašich fotek a videí. [Další informace](#)

Lidé, kteří vás mohou označovat a jejichž označení se automaticky schválí a přidá se do sekce „Fotky s vámi“ ve vašem profilu:

Vaše kruhy + Přidat další lidi

Profil

Zobrazovat vaše příspěvky z komunit Google+ na kartě Příspěvky v profilu Google+. [Další informace](#)

Zobrazit návštěvníkům tyto karty profilu (pro vás budou viditelné vždy): [Další informace](#)

- Fotky
- YouTube / Vídea
- +1
- Recenze

Povolit lidem, aby vám mohli posílat zprávy z vašeho profilu: Rozšířené kruhy ↕

Usnadnit ostatním nalezení vašeho profilu ve výsledcích vyhledávání. [Další informace](#)

Zobrazit informace o tom, kolikrát byl váš profil a související obsah zobrazen.

Nastavení polohy

Povolit sdílení polohy

Sdílení polohy vám umožňuje sdílet vaši aktuální polohu získanou pomocí funkce Hlášení polohy ve vašich zařízeních s lidmi, které si vyberete. Lidé, s nimiž svou aktuální polohu sdílíte, ji uvidí ve všech službách Google, mimo jiné na Google+ a v Chytrých kartách Google. Uvidí také vaše místa, například vaše bydliště a pracoviště. [Další informace](#)

Smluvní podmínky pro SMS

Platí mezinárodní sazby pro data a SMS.
Potřebujete-li informace, zašlete zprávu **HELP** na číslo +16504509500. Odhlásit se můžete zasláním zprávy **STOP** na číslo +16504509500.
Pokud máte nějaké dotazy, navštivte naši [komunitu](#), ve které vám poskytneme podporu. Frekvence zpráv závisí na uživatelské aktivitě.
Podporováno všemi hlavními mobilními operátory. Zařízení musí mít funkci odesílání SMS a uživatel musí být oprávněn ho používat.

Deaktivovat Google+

[Zde můžete smazat celý svůj profil Google.](#)

Obrázek 24 – Sdílení polohy.

Sdílení polohy se může jevit jako užitečná věc, ale každý by měl být na pozoru a hlídat si, se kterými lidmi svou polohu sdílí.

6 NÁVRH VYLEPŠENÍ SOCIÁLNÍHO SYSTÉMU

Z hlediska zkoumání problematiky kyberšikany bych se chtěl odkázat na typologii kyberšikany konkrétně: „Vyloučení z online skupiny (angl. exclusion)“. Pokud rodiče a okolí dítěte tráví příliš mnoho času na sociálních typu FB apod. Pak to může v dítěti vzbuzovat negativní pocit vyloučení z online skupiny, neboli exclusion. Možným řešením by bylo pustit děti do sociálních, ale s omezenými právy. Tyto práva by spadala pod administrativu účtu jejich rodičů. V praxi by to vypadalo, asi takto: [1, 2, 4]

- Veškeré zprávy, kliknutí na tlačítko Like, přidávání do přátel by se nejprve ukázalo jejich rodičům - po schválení rodiči by si je, pak mohlo prohlédnout dítě.
- Řízení doba přístupu k účtu – Možnost nastavení jak dlouhou dobu může jejich dítě strávit na svém účtu, ve kterých hodinách může dítě přistupovat na svůj účet.
- Dítě by po souhlasu rodičů mohlo využívat i chat, který by byl rodičům téměř nepřístupný – v momentě kdy dítě využije této možnosti 10x mohl by si rodič vybrat jednu z proběhlých diskuzí a přečíst si ji, bez toho aniž by se dítěti zobrazila informace jejím přečtení. V opačném případě by tato skutečnost byla dítěti oznámena. Cílem je vzbuzování důvěry mezi dítětem a rodičem.
- Později by se mohli připojit kraje a školy. Prostřednictvím této sítě sdílet s dětmi různé poučné materiály, prezentované zábavnou formou, aby byl využit skrytý potenciál sociálních sítí.
- Blokace přihlašování všech uživatelských účtů, krom vymezených pro přihlašování z dané IP adresy, aby si dítě nezakládalo nový.

7 ŠIKANNA NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH

7.1 Roztahovačky

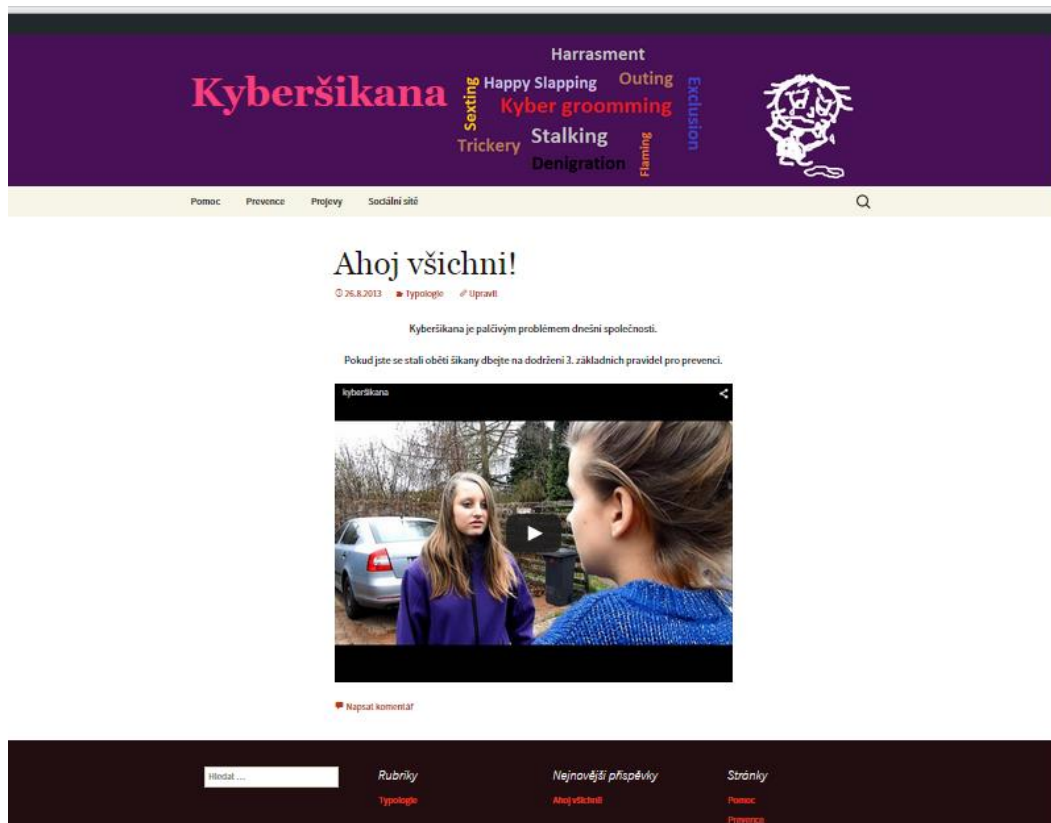
Jsou kombinací kybernetického ponižování, pomlouvání, šířením choulostivých fotografií a verbálními formami kyberšikany. Celý případ byl masivně medializován. Jak rychle tyto skupiny začali, tak rychle skončili se svou aktivitou. Osobně si myslím, že informovanost sehrála nejdůležitější roli v nápravě tohoto ostudného činu. [12]

7.2 Pes je jídlo, ne kamarád

Autor stránky se snaží prosazovat pokrmy s psiho masa, což většinu lidí irituje. Autor se brání flamingu se strany příznivců psů pomocí fantazie a intelektu. Administrativa sociální sítě FB tuto skupinu vyhodnotil jako neškodnou. Jedná se spíše o recesi. Ovšem občas autor využije fotek a komentářů lidí, kteří proti němu bojují a snaží se je veřejně zesměšnit, což se mu docela daří před jeho skupinkou obdivovatelů.

8 WEBOVÁ PLATFORMA

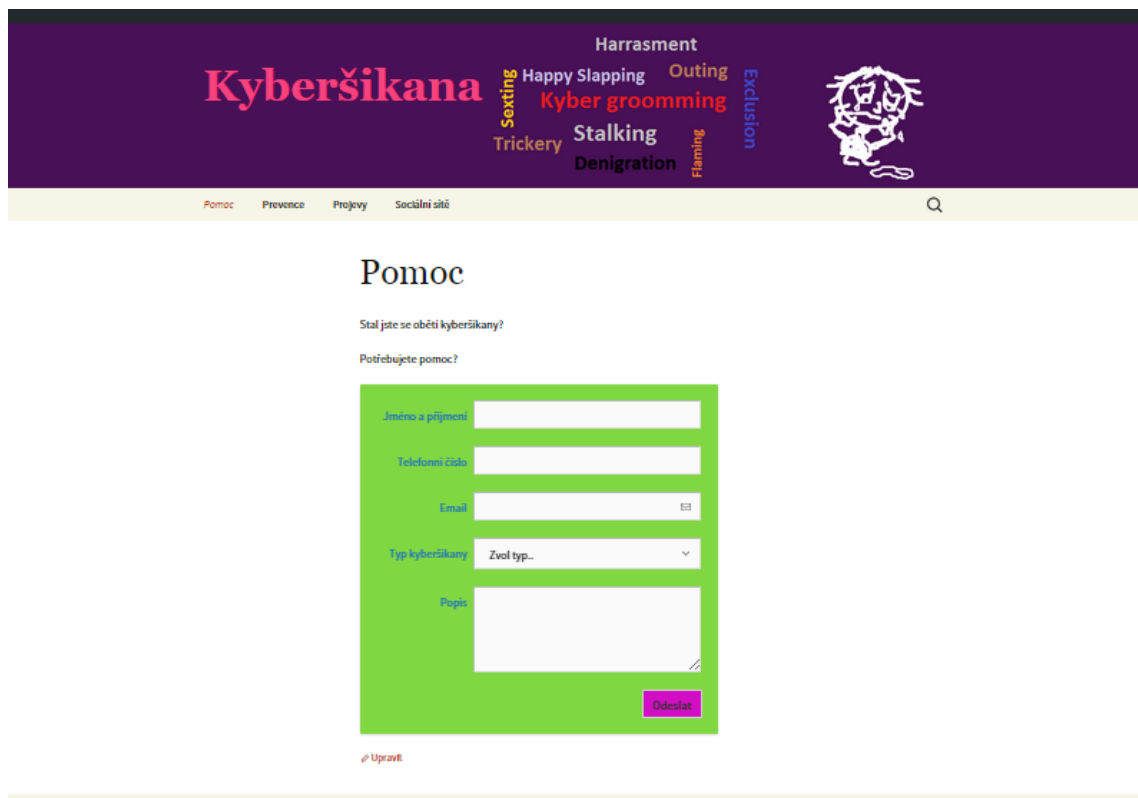
Stránka je vytvořena v prostředí Wordpress a publikována na server endora pod adresou <http://www.kybersikana.8u.cz/>. Stránka si klade za cíl poučení o problematice kyberšikany. Ve svém projektu jsem využil volně dostupných audiovizuálních materiálů. Volil jsem menší rozsáhlost, kvůli přehlednosti a praktičnosti schůzky.

Obrázek 25 – Úvodní strana.

Obrázek 26 – Tři jednoduché kroky prevence.

The image shows a screenshot of the 'Kyberšikana' website. The header is dark purple with the title 'Kyberšikana' in pink. To the right, there is a word cloud containing terms like 'Harrasment', 'Happy Slapping', 'Outing', 'Exclusion', 'Sexting', 'Cyber grooming', 'Trickery', 'Stalking', 'Denigration', and 'Flaming'. A white cartoon character is on the far right. Below the header is a navigation bar with links for 'Pomoc', 'Prevence', 'Projevy', and 'Sociální sítě', and a search icon. The main content area is white and titled 'Pomoc'. It contains the text 'Stal jste se obětí kyberšikany?' and 'Potřebujete pomoc?'. Below this is a green-bordered form with the following fields: 'Jméno a příjmení' (text input), 'Telefonní číslo' (text input), 'Email' (text input with a clear button), 'Typ kyberšikany' (dropdown menu with 'Zvol typ...' selected), and 'Popis' (text area with a clear button). A purple 'Odeslat' button is at the bottom right of the form. Below the form is a small red 'Upravit' link.

Obrázek 27 – Formulář na žádost o pomoc.

ZÁVĚR

Touto prací jsem získal širší povědomí o rozdílech mezi tradiční šikanou a kyberšikanou. Vytvořil jsem internetovou stránku, jež vysvětluje jednotlivé druhy kyberšikany a ve třech stručných bodech vyjadřuje nejsnazší ochranu proti kyberšikaně. Také jsem vytvořil formulář, kde může oběť informovat, jakou formou byla zneužita. Vypracoval jsem pokyny vysvětlující zabezpečení a ochranu citlivých údajů na sociálních sítích. Vytvořil jsem stručný náhled na jednotlivé sociální sítě a jejich charakteristiky.

Kyberšikana je obrovským problémem dnešní společnosti. A stejně jako u běžné šikany i tady se jedná o nemoc, kterou může onemocnět, téměř kterýkoliv jedinec. Vzhledem k tomu, že každá čtvrtá dívka v ČR byla obětí kyberstalkingu znamená to, že spousta lidí kolem nás se dopouští kyberšikany, což je podle mého názoru způsobené nedostatkem povědomí o této problematice mezi mladými lidmi. Dle mého názoru by stejně, jako se dělají preventivní opatření formou přednášek proti drogové závislosti a pohlavně přenosným nemocem, by měly být cílené přednášky objasňující tuto problematiku u žáků mladšího školního věku. Čím více se dostane tato problematika do povědomí lidí, tím lépe a účinněji budeme moct, proti těmto nežádoucím projevům chování bojovat.

Sociální sítě jsou v současné době obrovským rizikem, ale pokud se s nimi naučíme vhodně a zodpovědně pracovat, nabízí nám neskutečný organizační a naučný potenciál. Svět bez sociálních sítí by byl evolučním krokem zpět.

ZÁVĚR V ANGLIČTINĚ

In this work I gained a deeper awareness of the differences between traditional bullying and cyberbullying. I created a website that explains the different types of cyberbullying and three brief points express the easiest protect against cyberbullying, I also created a form where the victim can inform what form of abused was used. I worked out guidelines explaining the security and protection of sensitive data on social networks. I created a brief overview of the various social networks and their characteristics. Cyber-bullying is a huge problem in today's society. And, as with conventional bullying there is a disease that can sicken almost any individual. Given that every fourth girl in the Czech Republic was a victim of cyberstalking it means that a lot of people around us are guilty of cyberbullying, which is in my opinion due to the lack of awareness among young people. In my opinion, just as they do preventive measures lectures against drug addiction and sexually transmitted diseases, there should be targeted lectures explaining these issues with school children. The more we get this issue to the attention of the people, the better and more effectively we can fight against these adverse manifestations of behavior. Social networking is currently a huge risk, but if we learn to properly and responsibly work it offers us incredible organizational and educational potential. A world without social networking would be an evolutionary step backwards.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] ČERNÁ, Alena a kol. Kyberšikana: průvodce novým fenoménem. Vyd. 1. Praha: Grada, 2013. 150 s. Psyché. ISBN 978-80-210-6374-7.
- [2] ROGERS, Vanessa. Kyberšikana: pracovní materiály pro učitele a žáky i studenty. Vyd. 1. Editor Alena Černá. Překlad Ondřej Vágner. Praha: Portál, 2011, 97 s. Psyché (Grada). ISBN 978-807-3679-842.
- [3] VAŠUTOVÁ, Maria a kol. Proměny šikany ve světě nových médií. Vyd. 1. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2010. 225 s. ISBN 978-80-7368-858-5.
- [4] HOLLÁ, Katarína. Kyberšikana. 1. vyd. Bratislava: IRIS, 2013, 111 s., 11s. příl. ISBN 978-80-8153-011-1.
- [5] ECKERTO VÁ, Lenka a Daniel DOČEKAL. Bezpečnost dětí na internetu: rádce zodpovědného rodiče. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2013, 224 s. ISBN 978-80-251-3804-5.
- [6] BURDOVÁ, Eva, TRAXLER, Jan. Bezpečně na internetu. Vyd. 1. Praha: Středočeský kraj, 2014. 43 s. ISBN 978-80-904864-9-2.
- [7] SZOTKOWSKI, René. KOPECKÝ, Kamil. Nebezpečí internetové komunikace IV: průvodce novým fenoménem. 1. vyd. Editor Alena Černá. Překlad Ondřej Vágner. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 150 s. Psyché (Grada). ISBN 978-802-4439-112.
- [8] KOPECKÝ, Kamil a kol. Rizika internetové komunikace v teorii a praxi: průvodce novým fenoménem. 1. vyd. Editor Alena Černá. Překlad Ondřej Vágner. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013, 150 s. Psyché (Grada). ISBN 978-802-4435-718.
- [9] KOLÁŘ, Michal. Bolest šikanování. Vyd. 2. Praha: Portál, 2005, 256 s. ISBN 80-7367-014-3.
- [10] HIRSHMANN, Florian. Design bote [online]. [cit. 2015-05-15]. Dostupné z: <http://designbote.com/9557/world-map-of-social-networks>
- [11] Vincos [online]. [cit. 2015-05-15]. Dostupné z: <http://vincos.it/2015/02/04/la-mappa-dei-social-network-nel-mondo-dicembre-2014/>

-
- [12] *E-bezpeci* [online]. [cit. 2015-05-15]. Dostupné z: <http://www.e-bezpeci.cz/>
- [13] Minimalizace síkany [online]. [cit. 2015-05-15]. Dostupné z: <http://www.minimalizacesikany.cz/>
- [14] Mediaguru [online]. [cit. 2015-05-15]. Dostupné z: <http://www.mediaguru.cz/2014/12/mml-facebook-je-nejvetsi-siti-v-cesku-dvojkou-je-youtube/#.VWwawfntmkp>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

FB Facebook.

Like To se mi líbí.

C Význam třetí zkratky.

ICT Informační a komunikační technologie

PC Osobní počítač

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 – Třístupňový model prevence a intervence šikany.	30
Obrázek 2 - Mapa rozšířenosti sociálních sítí 2011. [10]	32
Obrázek 3 – Mapa rozšířenosti sociálních sítí 2014. [11]	32
Obrázek 4 – Návštěvnost sociálních sítí. [14]	33
Obrázek 5 – Pokles návštěvnosti sociální sítě lidé	33
Obrázek 6 - Pokles návštěvnosti sociální sítě spolužáci	34
Obrázek 7 – Stránka zpovednice.cz	35
Obrázek 8 – Blokování uživatele.	40
Obrázek 9 – Omezení zpráv a žádostí o přátelství.	40
Obrázek 10 – Omezení viditelnosti.	40
Obrázek 11 – Prohlídka soukromí.	40
Obrázek 12 – Viditelnost příspěvků.	41
Obrázek 13 – Omezení viditelnosti přístupu k našim aplikacím.	41
Obrázek 14 – Sdílení osobních údajů.	42
Obrázek 15 – Rozšířené nastavení zabezpečení.	42
Obrázek 16 – Rozšířené nastavení soukromí.	43
Obrázek 17 – Rozšířené nastavení viditelnosti.	43
Obrázek 18 – Rozšířené nastavení blokování.	44
Obrázek 19 – Nastavení upozornění.	45
Obrázek 20 – Propojení mobilní telefonu se sociální sítí FB.	45
Obrázek 21 – Nastavení sledujících uživatelů.	46
Obrázek 22 – Nastavení komunikace Google plus.	47
Obrázek 23 – Okruhy přátel a sdílení multimédií.	48
Obrázek 24 – Sdílení polohy.	49
Obrázek 25 – Úvodní strana.	52
Obrázek 26 – Tři jednoduché kroky prevence.	52
Obrázek 27 – Formulář na žádost o pomoc.	53

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Klasifikace typů šikany.....	13
Tabulka 2 – Rozdíly mezi tradiční šikanou a kyberšikanou.	21
Tabulka 3 – Typologie agresorů	26
Tabulka 4 – Psychické a sociální dopady kyberšikany.....	28
Tabulka 5 – Sociální dopady kyberšikany.	28
Tabulka 6 – Základní etapy kybergroomingu.	31

